

Valla Vaatleja

KEHTNA VALLA AJALEHT AASTAST 1993

NR 2 (316) VEEB RUAR 2025

Eesti Rahvusringhäälingu aasta muusiku tiitli pälvis Vaiko Eplik

Aasta muusiku tiitli pälvib muusik, kelle loomingulised saavutused on edendanud Eesti muusikakultuuri ja kes on teinud sealjuures tihedat koostööd Eesti Rahvusringhäälinguga.

Tänavune laureaat Vaiko Eplik on oma pika muusikutee jooksul jätnud silmapaistva jälje Eesti kultuurilukku. Tema sulest on ilmunud 25 stuudioalbumit ja rohkelt laule, mis kinnistunud kodumaise muusika kuldvaramusse. Epliku loometöö on laienenud ka teatri- ja filmimuusikasse ning läbi koostöövormide jõudnud erinevate artistide repertuaari.

Vaiko Epliku omanäolises laululoomingus on alati olnud kesksel kohal eestikeelne laulutekst – põhimõte, mis 2024. aasta sügisel tipnes koostöös ansambliga Eliit Betti

Alveri tekstidele pühendatud täispika albumiga „Lähen müüjaks“. Nõnda võttis Eplik endale küpse tunnetusega Alveri saadiku rolli ning tõstis taaskord fookusesse eesti luule- ja kirjandusloot. Ühtlasi annab lõppenud aastal toimunud Elleri Muusikakooli rütmimuusika osakonna poolt ellu kutsutud Epliku tribuutkontsert tunnistust tema märkimisväärselt mõjust järgmiste põlvkondade muusikutele.

Aasta muusiku auhind anti Vaiko Eplikule üle 9. jaanuaril Eesti Raadio I stuudios toimunud kontserdil. Eesti Rahvusringhääling annab aasta muusiku tiitlit välja aastast 1982. Esimene tiitlikandjaks oli pianist Kalle Randalu, mullu pälvis auni-

err.ee

Annika Tammus – aasta noortetreener

Eesti Saalihoki Liit tunnustas Kehtna Saalihokiklubi treenerit Annika Tammust 2024. aasta noortetreeneri tiitliga. See on tunnustus kogu klubile, treeneritele ja noortele, kellega koos on tehtud suur töö ära. Noored on käinud järjepidevalt trennis, teinud arengu ning tulnud saavutused. Kehtna osaleb noorte meistrivõistlustel 8 liigas ja Rapla maakonna meistrivõistlustel, 2024. aasta hooajal võideti 8 medalit.

Meil on hea meel, et Kehtnas on saalihoki jõudnud noorteni ning tänu ala armastamisele ja tahtele jõudnud väiksest kohast noored koondisse Eestit esindama. Kõik noored trenni!

Rait Pihlap – rahvamuusika aastapreemia laureaat

Foto: Raul Mee

Eesti Kultuurkapitali Rahvakultuuri sihtkapitali rahvamuusika aastapreemia pälvis Rait Pihlap 25-aastase meisterliku töö eest eesti kandlevalmistamise traditsiooni hoidmisel ja arendamisel.

Loovkampsunite näitus Märjamaal – soojad lood ja loominguline koosolemine!

17. veebruaril avati Märjamaa Rahvamajas eriline loovkampsunite näitus, kus kirglikud käsitöömeistrid jagasid oma ainulaadseid kampsuneid ja nendega seotud lugusid. Iga kampsun polnud pelgalt rõivaese, vaid kandis endas mälestusi, emotsioone ja isiklikke teekondi.

Näitus sai teoks MTÜ Wäega Wärk eestvedamisel. Loovkampsunite loomise idee sai hoo sisse suvises Wäega Pärimuslaagris 2023. aastal, kus juhendaja Eve Mahhovi käe all anti vanadele kampsunitele uus elu.

Näituse kohta on öeldud: õnnelikud vanurkampsunid, kellele on antud võimalus uuesti ellu ärgata. Vanad lontis karupüksid on saanud proua kampsuni varrukateks. Koipere häärber on muutunud mahukaks taskuks. Viledaks kulunud sall elab rõõmsat mütsielu. Kapipõhja kangaleiud on teinud läbi reinkarnatsiooni ja elavad nüüd kaisukate kalliküllast elu.

Näitusel saab imetleda ka omanäolisi kindaid, mütse ja muid esemeid, mis võivad innustada uusi käsitööprojekte.

Kui oled Märjamaal, astu läbi ja lase end kaasa haarata! Võib-olla ootab sindki uus loov seiklus kudumise või tikkimise maailmas.

Seily Sögel-Raid

Foto: Aive Mägi

Täna lehes

Lasteraamatute sarjas „Looduse lasteraamat“ ilmus aastatel 1935–1936 kokku 35 erinevat raamatut. Vallavanem Tanel Viksi kogus on neist 15 tükki. Tanel tutvustab raamatuaasta puhul oma lemmikraamatuid ja kirjutab, kuidas sai alguse huvi raamatute ja nende lugemise vastu.

Foto: erakogu

Loe lk 4.

Inglise raamatukoguhoidja Ille Valgma avas raamatukogus eesti raamatu aasta näituse, millega tähistatakse 500 aasta möödumist esimese eestikeelse trükise ilmumisest.

Foto: Aare Hindremäe.

Loe lk 4.

Leaanyka Leisson intervjuueeris Inglise külavanemat Kaisa Vahtmäed, keda kogukond tunnustas 21. veebruaril Inglise Lehemedaliga.

Foto: Krööt Tarkmeel

Loe lk 5.

Kogukonnakomisjoni tuuleparkide teemaline töökoosolek

Kolmapäeva, 12. veebruari õhtul toimus kogukonnakomisjonis tuuleparkide teemaline töökoosolek. Selleks, et volikogu saaks tuuleparkide teemasse detailsemalt süveneda, oli laien-datud koosolekule kutsutud keskkonnamõju hindaja Piret Toonpere, planeeringu koostaja Heiki Kalberg ja Kliimaministee-riumi kohalike omavalitsuste nõunik Rene Reisner. Samuti oli kutsutud tuuleparkide aren-dajad OX2, TMV Green, Evecon ning Sustainable Investments, kes sooviksid Kehtna valda tuuleparke rajada.

Teema on oluline, kuna tuulepark on meie valla jaoks suure mõjuga ehitis. Päevakavas oli esmane ülevaade T1, T2 ja T4 keskkonnamõjude hindamise tulemustest ja detailplaneeringust. Rene Reisner rääkis tuuleenergeetikast ja -parkidest riiklikul tasandil. OX2 tutvustas lähemalt Soome kogemusi.

Võimalikud tuulealad vähenesid

Üldplaneeringus määratud tuuleparkide arendusaladel T1, T2 ja T4 tehti 2024. aastal põhjalik linnustiku-, nahkhiirte ja taimede uuring. Need alad olid juba eelnevalt määratud elamutest üldjuhul 1 km kaugusele (kui elamu omanik ei olnud avaldanud soovi tuuleala lähemale kavandamiseks) ja vajalikku kaugusse teadaolevatest kaitsealuste liikide elupaikadest.

Kuna tuulepargiga kaasneda võivate oluliste mõjude hindamine on toonud kaasa mitmeid olulisi looduskaitselisi avastusi, siis võtab ekspertide töö esialgselt planeeritust kauem aega. Juba on selgunud hulk välistusi ja kitsendusi, mis on võimalike tuuleparkide rajamiseks esialgselt sobivateks peetud alasid oluliselt vähendanud. Mõjude hinnangu aruanne peaks valmima kevadel, misjärel tutvustavad eksperdid seda ka valla elanikele. Anname sellest valla kodulehel, ajalehes ja sotsiaalmeedias teada.

T4 alal tundsid arendajad algselt huvi 22 tuuliku paigutamise vastu, kuid loodusuuringute põhjal on võimalik sinna paigutada maksimaalselt 13 tuulikut. T4 lõunapoolsed alad tuulikute püstitamiseks ei sobi, kuna seal esineb nahkhiirte koondumisalasid, kaitsealuste taimeliikide leiukohti, metsiste mänguala, karvasjalg-kaku elupaik ning seal liiguvad väga ohustatud liikidest must-toonekurj ja kaljukotkas. Viimaste kohta on uurijatel väga põhjalikud raadiosaatjatega kogutud liikumisandmed. Praeguseks on T4 analüüs kõige kaugemal ja selgemate järeldustega.

T2 alale on arendajad avaldanud soovi rajada 6 tuulikut, kuid loodusuuringute põhjal on see arv vähenemas 4–5 tuulikuni. 2024. a kevadel selgus

Kogukonnakomisjoni liikmed tuuleparkide arutelul. Foto: Seily Sögel-Raid

oluline info Rapla vallast leitud esimese kaitsekategooria aluse liigi väikekonnakotka pesa kohta, mis välistab tuulepargi arenduseks ka osa Kehtna T2 alal ja täielikult Rapla valla esialgsel arendusaladel. Seetõttu on Rapla valla tuuleparkide eriplaneeringu menetlus lõpetamise ootel. Lisaks leiti T2 ala uuringute käigus teisigi piiranguid seadvaid kaitsealuseid liike, nt nahkhiired, taimed ja kanakull.

T1 algses lahenduses on arendajad avaldanud soovi rajada 9 tuulikut. Uuringute käigus leiti, et Keava rabas elutsev kaljukotkas käib T1 alal toitumas ning piirkonnas elab tõenäoliselt ka väikekonnakotka paar. Kotkaste toitumisalade täpsustamiseks ja võimalike leevendusmeetmete rakendusvõimaluste selgitamiseks on vaja kotkaekspertidega täiendavaid konsultatsioone. Tõenäoliselt suur osa T1 arendusalast samuti välistatakse.

Kõikidel aladel tuleb lõpuni veel viia inimkeskkonna mõjude hindamine. Selleks mudeldavad uurijad nii varjutamist kui ka müra levikut. Mudeldamist tehakse erinevate tuulikute mudelitega, et täpsustada tuulikute lõplik arv ja leida alale sobilik tuulepargi lahendus. Ekspertide koostatud oluliste mõjude hindamise aruande ja tuulepargi paigutuslahenduse vaatavad üle mitmed riigiasutused. Vajadusel aruannet veel täpsustatakse ning täiendatakse. Lisaks tutvustavad eksperdid mõju hindamise aruannet avalikult kõikidele huvitatutele. Seejärel saab volikogu teha kaalutletud ja läbimõeldud otsuse, kas ja kuidas planeering tuulepargi rajamiseks kehtestada.

Lisaks arutati töökoosolekul tuuleparkide arendajate võimalikku panust kohalikku kogukonnaellu. Kui maksimaalne tuulikute arv ja seega ka kohustusliku tuulikutasu orienteeruv maht on selgunud, saab vallavolikogu selgitada välja kohalike jaoks suurima väärtusega projektid, mida saab edasise koostöö ja lisatoetuse aruteludel aluseks võtta.

Soome kogemus

Soome kogemusi tuuleparkidega tutvustasid OX2 arendusjuht Valtteri Pounonen Soomest ja projektijuht Hedi Konrad. OX2 teeb Eestis ja Soomes tuuleparkide arendamiseks koostööd TMV Greeniga. OX2 rääkis lähemalt Soome suurimast ehitusetapis olevast

69 tuulikuga Lestijärvi tuulepargist, mis hakkab katma umbes 1% Soome elektritarbimisest. Arendajad rõhutasid, et efektiivsesse tuuleparki ei planeerita tuulikuid tihedalt.

Soomes saab kohalik omavalitsus tuulepargist iga-aastast seadusega kehtestatud maamaksu, mis on seotud tuulikute arvu ja maa-ala suurusega. Lestijärvi tuulepargist laekub kohalike omavalitsusele igal aastal 2 miljonit eurot, mis kahekordistas kohaliku omavalitsuse aastase eelarve mitmekümneks aastaks.

Eestis sõltub tuulikutasu tuuliku tootlikkusest ja kvartali keskmisest elektri hinnast. OX2 tõi näiteks, et kui on 100 MW tuulepark (u 13 tuulikut) ja võttes arvutuseks aastase keskmise elektri hinna (80 eurot), siis oleks aastane tasu Kehtna vallale ca 170 000 eurot. Sellest pool on mõeldud jagamiseks majapidamistele, mis asuvad tuulikust 2–3 km raadiuses. Eestis hakatakse tuulikutasu maksma juba ehitusperioodil (10% maksimum tootlikkusest).

Kohtumisel uurisid volikogu liikmed, kuidas on inimesed Soomes suhtunud tuuleparkide rajamisse. Selgus, et viie aasta eest Soome valitsuse tellimisel tehtud tervisemõju uuring andis inimestele kindlust edasi minna. Arendajad tõid välja, et Soomes on tehtud küsitlusi enne ja pärast tuuleparkide rajamist ja üldiselt on suhtumine muutunud positiivsemaks. Soomes on olnud samuti tuulikutega seoses mitmeid küsimusi, kuid piirkonnas elavate inimeste kogemus on näidanud, et see ei ole nii suure mõjuga muutus kui algul kardeti. Nüüdseks on tuuleparkide arendamisel koondunud soomlaste tähelepanu looduse hoidmisele.

Kehtnas alustatakse tuule mõõtmisega

Tuuleparkide arendajad TMV Green ja Sustainable Investment püstitavad Kehtna valda 2025. a suvel tuule kiiruse ja ilmastikuolude täpsustamiseks u 160–180 m kõrguse mõõtemasti, mis sarnaneb mobiilimastiga. Pärast 1–2 a pikkust mõõteperioodi tuulemõõtemast demonteeritakse ja seda kasutatakse tulevikus mõnes teises asukohas.

Hans-Jürgen Schumann
Ehitusspetsialist
Seily Sögel-Raid
Kommunikatsioonispetsialist

Uus ametikoht Kehtna vallamajas: elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator

Alates 1. veebruarist 2025 olen asunud tööle Kehtna Vallavalitsuses elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaatorina. Varasemalt tegutsesin vallamajas taristu- ja geoinfospetsialistina, kuid nüüdseks on minu fookus suunatud kogukonna turvalisuse ja valmisoleku tõstmisele erinevate kriisilukordade jaoks.

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse valdkond on muutunud üha olulisemaks, kuna ootamatud sündmused – olgu need seotud ilmastikuolude, tehniliste rikete või muude kriisidega – võivad mõjutada iga-päevaelu ja nõuavad kiiret reageerimist. Minu ülesanne on tagada, et nii vallavalitsus kui ka kohalikud elanikud oleksid paremini teadlikud võimalikest ohtudest ning valmis neile reageerima.

See töökoht on tähtajaline ja kestab esialgselt andmete järgi 30. oktoobrini 2026. aastal. Selle aja jooksul on minu eesmärk luua ja tugevdada kriisideks valmistumise süsteemi, koolitada kogukonda ja parendada koostööd erinevate ametkondade ning vabatahtlike organisatsioonidega.

Senised teede ja tänavavalgustusega seotud ülesanded annan järk-järgult üle uuele ametnikule, kelle leidmiseks on konkurss veel käimas. Kuni uue spetsialisti ametisse

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator Villu Pihlakas. Foto: Seily Sögel-Raid

asumiseni jätkan nende teemadega tegelemist ning olen ka edaspidi valmis nõustama ja oma varasemate teadmistega toetama.

Soovin kutsuda ka vallaelanikke üles kaasa mõtlema ja panustama kogukonna turvalisusse. Kui sul on ettepanekuid, küsimusi või soovid rohkem infot, siis oled oodatud ühendust võtma.

Üheskoos suudame luua kriisiteadliku valla!

Villu Pihlakas

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator
villu.pihlakas@kehtna.ee

Kehtna Vallavolikogu algatas 25.01.2025 istungil otsusega nr 1-2/198 Serva detailplaneeringu ja jättis algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Detailplaneeringu koostamise põhi-eesmärk on liita Uushaljasala ja Servahaljasala katastriüksused ning seada tingimused viie või kuue boksiga ridaelamu rajamiseks. Detailplaneeringuga lahendatakse planeerimiseseaduse § 126 sätestatud ülesanded.

Planeeringu ala hõlmab Uushaljasala (29201:001:0467) ja Servahaljasala (29201:001:0776) maaüksuseid. Planeeritava ala suurus on 3501 m². Detail-

planeeringuga hõlmata val ala asub üldkasutataval maal. Detailplaneeringuga kavandatakse planeeritavale maaüksusele elamumaa sihtotstarvet. Detailplaneering on kehtivat üldplaneeringut muutev.

Detailplaneeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja detailplaneeringu koostamise käigus koostada eraldi täiendavaid uuringuid.

Detailplaneeringu algatamise otsuse ja materjalidega on võimalik tutvuda Kehtna valla kodulehel www.kehtna.ee/serva.

Kehtna Vallavalitsuse MTÜ-de toetuste 2025. aasta 1. voor

2025. aasta MTÜ-de projektide toetuste jagamise 1. voorus võivad **toetusi saada tegevusprojektid ja investeeringute projektid**. Toetusi saab taotleda ka KOP-i ja LEADER-i programmide projektide omaosaluse katteks.

Kokku jaotatakse MTÜ-de projektide toetuseks 1. voorus 7500 eurot.

Kõikide projektide maksimaalne toetuse määr on kuni 70% projekti kogumaksumusest, seega vajalik omaosalus on minimaalselt 30%.

Toetust saanud projektide teostamise tähtaeg on 31. detsember 2025.

Mittetulundustegevuse projektidele toetuste saamiseks tuleb vormikohased taotlused esitada vallavalitsusele hiljemalt 1. aprilliks 2025 (kaasa arvatud).

Kogu info MTÜ-de toetuste 1. vooru kohta ja toetusavalduste vormid on saadaval valla kodulehelt.

Vormikohased avaldused tuleb saata vallavalitsuse meilile kehtna@kehtna.ee.

Kodulehelt on saadav ka vallavolikogu määrus, mis kehtestab mittetulundusühingutele eraldatavate toetuste korra. **Rõhutame täiendavalt, et vastavalt määrusele saab üks MTÜ esitada taotlusvooru ainult ühe tegevusprojekti ja ühe investeeringu projekti.**

Mittetulundustegevuste toetuste määramise komisjon teeb oma otsuse hiljemalt 30. aprilliks 2025.

Kehtna Vallavalitsus

Kehtna Vallavalitsuse sotsiaalosakond otsib nägemispuudega mees-terahvale isiklikku abistajat. Kodanik vajab saatjat kogukonnateenuste kasutamisel ja tuge igapäevatoimingutes. Info telefonil 53339978.

Eesti raamatu aasta avapauk Ingliste Raamatukogus

12. veebruari lõunapaiku võis Ingliste Raamatukogu ukse taga märgata kerget elevust, mida põhjustas juba mõnda aega raamatukogu uksele rippuv kuulutus, mis kutsus näituse avamisele. Kui raamatukoguhoidja Ille Valgma ukse avas, oli ta meeldivalt üllatunud, et nii palju inimesi oli näituse avamisele kohale tulnud. Kohaletulnute hulgas oli märgata nii raamatukogu „stammkundesid“ kui ka neid, kes väga tihti raamatukokku ei satu. Kokku ligi paarkümmend inimest, mõned neist isegi Raplast kohale tulnud.

Näituse avamisel sõnas Ille, et näituse idee sai alguse sellest, kui ta kord arhiiviruumis askeldades märkas üht pappkasti, millele ta esmapilgul tähelepanu ei pööranud. Kuid hiljem sai uudishimu võitu ja kasti avades leidis Ille selle seest hunniku vanu raamatuid. Raamatuid lähemalt uurides selgus, et enamus oli pärit eelmise sajandi kahekümnendatest aastatest ehk tegu oli saja aasta vanuste raamatutega. Sestap tekkiski Illel idee teha neist valik ja hiljem näitus. Seda enam, et eestikeelne raamat tähistab oma viiesajandat aastapäeva.

„On tähelepanuväärne, et ühes väikeses raamatukogus on säilinud ja säilitatud mahakantud sajandivanuseid raamatuid. 1950-ndatel kanti maaraamatukogudes sunniviisiliselt kõik Eesti Vabariigi ajal ilmunud raamatud maha. Raamatukogu

on viimase saja aasta jooksul viis-kuus korda kolinud erinevatesse hoonetesse, üle elanud erinevad riigikorrad, vahetunud on raamatukoguhoidjad,“ rääkis Ille kokkutulnuile.

„Näituse vanim raamat on 1921. aastal ilmunud A. H. Tammsaare „Pikad sammud“. Raamatukogu alged ulatuvad Lau küllasse, kus asus Ingliste valla 3. kl Lau kool ja sealt sai 1919–1920 alguse tänane Ingliste Raamatukogu. Ei ole võimatu, et näituse vanim raamat just sealt pärinebki. Vallakool sulges 1923. a kevadel ukse, et sügisel õppetööd alustada juba Ingliste mõisahoones. Sinna viidi ka raamatud,“ sõnas Ille.

Teiste seas oli ka väliskirjandust ja neli raamatut E. Vilde 33-osalisest sarjast „Kogutud teosed“. Täna on Ingliste Raamatukogus 6334 teavikut

Kuid Illel oli näituse avamisele tulnuile varuks veel üks üllatus. Naaberkülalt Heldast pärit bukinist ja kollektsionäär Rait Talvoja oli vitriinlaua klaasi alla välja pannud kümme kord 19. sajandist pärit raamatut. Kõige uuem raamatema kogust oli Karl August Hermannikoostatud „Eesti Üleüldise teaduse raamat ehk encyklopädia konversationi-lexikon“, mis kannab aastaarvu 1900. Välja jõuti anda ainult üks köide ja seda võib pidada hilisemate eestikeelsete entsüklopeediate eellaseks. Vähem harulduseks ei saa lu-

Rait Talvoja (fotol paremal) jagab selgitusi oma väljapanekust. Teda kuulavad Ljubov Hulkko, Leili Vahtmäe, Viivi Mahlapuu, Liia Piirisalu ja Anne Sock. Tõe huvides olgu märgitud, et näituse avamisel oli meesterahvaid ikka ka. Foto: Aare Hindremäe

geda Raidi väljapaneku vanimat trükist: F. W. Willmanni „Juttud ja Moistatused“ aastast 1804. Lisaks mitmele vaimulikule väljaandele köidab silma Perno Postimees ehk Näddalileht aastast 1858. Just sel aastal toimus Mahtra mõisas suuremat sorti madin piirkonna talupoegade ja kohale kutsutud vene soldatite vahel, mida hiljem hakati

kutsuma Mahtra sõjaks.

Kogenud muuseumigiidina oli Raidil rääkida veel palju huvitavat nii oma väljapandud raamatutest kui ka oma hobist laiemalt.

Siinkirjutaja tahab tänada Mahtra Talurahvamuuseumi, kes kinkis Ingliste Raamatukogule vitriinlaua. See võimaldab nüüd tunduvalt raamatukogus laien-

dada näitusepinda ja aknalauad saavad jääda lillepottidele.

Avasündmuse lõppedes andis Ille kavala muigega mõista, et see ei jää viimaseks näituseks raamatuaastal, kuid lähemalt ta oma plaane ei avanud. „Iga asi omal ajal,“ lausus lõpetuseks Ille Valgma.

Aare Hindremäe

Raamatud ja lugemine minu elus

Kui tavaliselt kipuvad inimesed nõuka-aega siunama (ja põhjusega), siis on üks asi, mille eest saab seda aega ka tänada. Kuna telekanaleid oli 3–4, ajakirjandus oli täis mõttetuid kõnesid ja valet, siis kasvas minu põlvkond raamatute lugejate põlvkonnaks. See on suur õnn! Tõele au andes algas see eestlaste teekond raamatute ja lugemise manu küll juba varem, ka eelnevad põlvkonnad olid innukad lugejad. Nõukaaja raamatute tiraažid olid aga täiesti kosmilised – midagi sellist me enam kahjuks kunagi ei näe.

Sõltumata haridusest ja elukutsest lugesid kõik. Näiteks katlakütja ametikoht oli väga hinnatud (ja eriti dissidentide seas), kuna olid oma aja peremees, ülemused kaugel ning võimalus soojas ruumis aega lugemisega täita oli praktiliselt piiramatult. Sellisena on mulle meelde jäänud Tallinna Noorte Tehnikute Maja katlakütja Mati, kellega oli alati põnev vestelda.

Ühe toredaima loo, mida olen lugemisest kuulnud, rääkis mulle mu ema Helle, kes oli terve elu koolis õpetaja. Nimelt nii nagu ka tänapäeval oli ka nõukaajal (tihti) mingeid mõttetuid koosolekuid, kus osalema pidi, aga mille sisu mitte kedagi ei huvitanud. Ema täitis need hetked lugemisega ja tegi seda väga leidlikult. Nimelt hankis ta omale Lenini teoste kaaned, mille vahele asetas siis mõne romaani, mis tollet hetkel lugemist väär. Ning kui mõni ülemus vaatas teda etteheitvalt, et kuidas sa „tähtsal“ koosolekul

lugemisega tegeled, siis näitas ema talle, et „loeb“ Lenini teoseid. See tegevus oli igal ajahetkel aktsepteeritud, kuigi realselt ei huvitanud Vladimir Ilitši üllitised mitte kedagi.

Ka mina sain lapsepõlves lugemispisikuga nakatunud ja sellest haigusest ma enam terveks ei saa. Ja ei taha ka – see on üks mõnus töö. Loen iga jumala päev, nädalas keskmiselt ühe raamatu, vahel ka kaks. Lugemiseks on eriti head võimalused vabadel päevadel, aga kui need kujunevad toimekaks, siis tunni eelne uinumist on mul lugemise tarbeks kindlasti reserveeritud.

Mul on ka päris korralik raamatukogu: kuskil 4000–4500 raamatut, kõikidel kenasti eksliibrised või omanikumärgid sees. Otseselt ma raamatuid ei kogu, kuigi mõned kultussarjad on mul 100% olemas. Aga on üks erand, mis tuleneb lapsepõlvest. Puutusin kokku imeilus lasteraamatute sarjaga „Looduse lasteraamat“. Neid lasti välja aastatel 1935–1936 kokku 35 erinevat raamatut fantastiliste joonistustega. Mind võlus omal ajal Brisley „Miiia-Milla-Manda“. Seetõttu otsustasin eelmisel aastal, et püüan enda jaoks selle sarja kokku koguda. Ette rutates võin öelda, et see ei ole olnud kerge ülesanne. Minu teada on täissari Eesti Rahvusraamatukogul ning Mänguasjamuuseumi hoidlas, tõenäoliselt ka mõnel bibliofiilil. Eriküsimus on veel raamatute seisukord: lasteraamatud kipuvad olema „ära loetud“. Hoolimata kõigest, on mul

Puhkehetked veedab Tanel Viks raamatuid lugedes. Foto: erakogu

15 raamatut olemas ja põnevad otsingud jätkuvad.

Üks inimene, kes mu tekkinud lugemispisikut süvendas, oli vanaisa Sulev. Ta oli Jõgeva Sordiaretusjaamas agronoom ning tema tigidiivanil raamatuid „neelates“ veetsin ma lugematu arvu tunde. Kusjuures, huvitava faktina õppisin ma paralleelselt lugema gooti kirjas väljaandeid. Nimelt olid vanaisal köidetud ajakirja Ronk aastakäigud, mis pärinesid aastatest 1923–1927. See oli nii põnev lugemisvara, et väga kiiresti lugesin ma gooti kirja täiesti sujuvalt. Mul oli justkui võimalus minna ajamasinasse ja minna aega, mil Eesti oli veel iseseisev ning see oli fantastiline kogemus.

Lisaks juhtus mulle vanaisa juures

näppu Albert Kivikase „Nimed marmortahvlil“, mis oli keelatud raamat. Lugesin selle mitu korda läbi, siis andsin ühele klassivennale, edasi järgmisele ning kokkuvõttes oli terve mu klass selle sügaval nõukaajal läbi lugenud. Lugu päädis sellega, et kui me ajalootunnis käsitlesime Eesti vabadussõda nõukogude sotsialismi, saime õpetajale väga ebamugavaid küsimusi esitada. Ning sealt ei läinud kaua, kui 1984. aastal tõin ma kooli ka sinimustvalge lipu. Mitu aastat enne, kui sellega tänavale tuldi. Tuletasin neid fakte just aasta tagasi vilistlaste õhtul meelde. Mida kõike ei või üks raamat teha...

Viimased kaks raamatut, mida lugesin, olid Simon Shusteri „Šõumees“ Ukraina

presidendi Volodõmõr Zelenskõi kujunemisloost ning Eesti kõrge diplomaadi Matti Maasika vaade sama riigi Euroopa teekonnast „Rahvas, kes hakkas vastu“. Taas väga hea sulega kirja pandud ning lugemist väärt.

Olen sunnitud tunnistama, et viimastel aastatel olen olnud kehv raamatute ostja, kuna neid ei ole lihtsalt enam kuhugi panna. Mu kabinet-raamatukogu on täis, maakodu ka. Seetõttu on minust saanud raamatukogude tihe külastaja. Aga eelmisel nädalavahetusel saime noorema poja Andrease ja isa Andresega viie raamatu võrra rikkamaks, kuna võitsime taas ühe mälumängu, seega lugemist on. Oma meeleolu *perpetum mobile* või ringkäik: loed, saad targemaks, võidad ja saad auhinnaks raamatuid, loed, saad jälle targemaks. Lugemine on investering!

Lõpetuseks terve mõistuse ja närvi-kava säilitamise retsept: iga päev minimaalselt 30 minutit lugemist. Rohkem võib, üledoseerimise ohtu ei ole. Lugemine on meditatiivne, võib isegi öelda puhast tegevust, mis annab ajule mõnusat vabastavat koormust ja puhkust samal ajal. Ning eelistada tuleb ikka seda va traditsioonilist paberkandjal üllitist, kuna lehtede krabin ja raamatu lõhn on suur boonust!

Lugege – hetked raamatute seltsis on igati seda väärt!

Tanel Viks
Kehtna vallavanem

Voliniku vaade

Sotsiaalne turvalisus

Meil tuleb peatada rahvastiku vähenemine, maapiirkondade ääremaastumine ja inimeste massiline välismaale minek. Selline loosung oli populaarne 10–15 aastat tagasi. Kuid ega nüüdki pole need mured kuhugi kadunud. Elanikkond vananeb, suureneb pensionisaajate hulk, suurenevad eelarvelised kulutused pensionitele ja erinevatele sotsiaaltoetustele, sündimus langetab, töötajate (maksumaksjate) hulk väheneb. Väiksemad maakoolid ja kauplused suletakse. Osa nooremaid siirduvad endiselt välismaale õnne otsima. Kõigel sellel on oma objektiivsed põhjused. Kuid ikkagi on tunne, et kuskil on see piir, millest allapoole enam minna ei tohiks. Pikki aastaid on aetud õhukese riigi poliitikat, et ikka kõik oleks võimalikult efektiivne ja odav. On tehtud haldusreformi ja riigireform, kaotatud ära maavalitsused ja muid vaheastmeid. Riik on inimestest kaugenenud. Sellega seoses on ringi jagatud ka riiklikult täidetavaid ülesandeid, järjest rohkem on neid laotud kohalike omavalitsuste õlule. Samas, rahalist katet nende ülesannete täitmiseks pole eriti lisandunud. Midagi on, kuid elukalliduse kasv nullib need lisandunud veeringud. Ei tahaks, et lõpuks oleks riik nii õhuke, et läbi kukub.

Inimeste jaoks polegi nii suurt vahet, kas mingid otsused tehakse riigi või kohaliku omavalitsuse tasandil. Kui need tema elu ja toimetulekut raskemaks teevad, probleeme juurde toodavad, siis tunneb inimene ennast ebakindlalt.

Endiselt on vaja suurendada inimeste **sotsiaalset turvalisust ehk kindlustunnet**, mis tähendab töökohtade olemasolu, et inimene saaks ise oma pere ära toita ja ei peaks ootama vallalt sotsiaalabi. Et haridus ja arstiabi oleks kättesaadavad. Et noortel oleks võimalus teha sporti, käia muusika- või kunstikoolis. Et kõigil oleks võimalus saada osa kultuurist: teater, muusika, kino, laulu- ja mänguseltsid jne.

Inimeste elu on turvaline, kui nad suudavad ohte kontrollida. Turvalisus on inimese ja elukeskkonna vaheliste seoste ahel, mille käigus inimesed loovad ohutuks eluks optimaalse keskkonna ning püüavad seda säilitada, taastoota ja parandada. Turvalisuse korral on füüsilised ohud ja moraalsed surved inimese kontrolli all. Turvalisuse puudumisega kaasneb hirm ja mure. Turvalisus on üks vajaduste rahuldamine, heaolu ja inimõiguste aspekte.

Tihti on tunne, et suuremad hüved ja võimalused on koondunud suurematesse keskustesse, linnadesse. Maapiirkonnad on jäänud vaeslapse rolli. Vähenenud on paljude teenuste kättesaadavus.

Tegelikult on nõnda, et maaelu ei vaja õigustust. Selle säilimist/säilitamist on vaja kogu Eestile.

Maaelu ja põllumajandus on mitme-

otstarbeline ehk multifunktsionaalne. See ei ole pelgalt toidu ja sööda tootmine, see on ka sotsiaalprobleemide lahendamine, tööhõive tagamine, kultuuri säilitamine ja edendamine, kultuurimaastiku säilitamine, riigi strateegilise julgeoleku tagamine (et kogu maa oleks kaetud lojaalse kodanikkonnaga), kohaliku omavalitsuse tulubaasi suurendamine jne. Mujal ilmas on sellest aru saadud ja riigid maksavad põllumeestele ja maaettevõtjatele toetusi. Ka meil makstakse, kuid tunduvalt väiksemas määras kui vanades EU riikides. Kõik need toetused on ühtlasi ka tarbija toetused – et toit odavam oleks.

Ka vallal tuleb jõudumööda oma põllumehi ja maaettevõtjaid toetada. Selleks pole meil rahalisi võimalusi, kuid moraalselt tuge ja abi neile oma huvide eest seisemisel saaks anda küll. Kasvõi vähendada bürokraatiat asjaajamisel. Ja kõige tähtsamad on muidugi meie inimesed.

Kas Kehtnas on turvaline?

Turvatus on seda suurem, mida suurem on usk omaenda majanduslikku ja sotsiaalsesse toimetulekusse, kodu kaitstusse, rahvuslikku julgeolekusse ja ühiskondlikku õiglusesse.

Seoses käimasoleva Ukraina sõjaga on julgeoleku teemad varasemaga võrreldes oluliselt muutunud. Suurenenud on kulutused riiklikule julgeolekule, mille tõttu on vähenenud valdadele jagatavad toetused. Seda olulisem on teha õigeid otsuseid, mis aitavad lahendada või leevendada tekkinud probleeme. Targalt tuleb planeerida tulevikuvisiioone. Mida võtta, mida jätta.

Ka Kehtna vald on pidanud vastu võtna sõjapõgenike peresid. Nende lapsed õpivad meie koolides. Kas oleme ise hoitud, kas suudame pakkuda turvatunnet sõjapõgenikele? Tahaks loota.

Volikogu

Nagu riigi tasandil on seadusi andev kogu riigikogu ja täitevorgan on valitsus, nii on kohalikul tasandil otsustajaks volikogu ja täitjaks vallavalitsus. Volikogus tuleb langetada väga erinevaid otsuseid. Väga erinevates kohalikkude elu puudutavates valdkondades. Kõigis neis, millest sõltub inimeste kindlustunne. Vahel tekib küll tunne, kas me kõik oleme piisavalt asjatundjad kõigis küsimustes. Eks siis tuleb asjad endale selgeks teha või küsida nõu ekspertidelt. Kõige olulisem volikogu töös ongi usaldus. Usaldus oma kolleegide, vallavalitsuse ametnike ja ekspertide suhtes. Volikogus ajame ju kõik ühist asja – korraldame oma valla elu. Voliniku isiklikud huvid peaks tagaplaanile jääma. Ja kui mõni küsimus vaidlusi tekitab, siis tuleb kompromisse või loogilisemaid/paremaid lahendusi

Volikogu revisjonikomisjoni esimees Tõnis Blank. Foto: erakogu

leida. Rääkida ka rahvaga. Ja siis taas ekspertidega ja siis taas rahvaga...Tundub, et mõni teema jääbki tuliseks.

Mõni aasta tagasi vaieldi tulisealt Rail Balticu trasside valiku üle. Et mingi need trassid ükskõik kust, aga mitte minu aia tagant. Nüüd vaidleme tuugenite asukohtade üle. Mitu tuulegeneraatorit meie metsatukkadest mahub? Loodan väga, et ka neis küsimustes jõutakse üksmeelele. Ilma elektrita ei taha ju keegi meist jääda. Ja hirmkallist voolu ka ei tahaks.

Energia vajavad kõik: ettevõtted, asutused ja inimesed. Energiajulgeolek on samuti ülioluline.

Ajaloo on varemgi uuendused ja tsivilisatsiooni areng vastuseisu tekitanud. Ka esimeste raudteede rajamisel nii Euroopas kui ka Ameerikas oli vastuseis. Täna sel päeval ei kujutataks mõnes riigis ja regioonis elu ilma raudteeta ettegi. Ka Eestis on põhilised elupiirkonnad (lausa 80%) koondunud raudteede ümbrusesse. Mina usun, et ka Rail Baltic loob uusi võimalusi. Ja see objekt on oluline riiklikuks julgeolekuks. Mida mööda siis kiirreageerimiskorpused Euroopast meile appi jõuaks, kui seda vaja peaks olema?

Sestap tulebki ka volikogus vahel seista silmitsi lausa tsivilisatsiooni arenguga seotud teemadega. Need hiigelsuured ja võimsad joonplaneeringu objektid ulatuvad ka meie koduõuede. Arenguid ei tohiks karta, arenguid ei peaks pidurdama, vaid mõnikord tuleb leida vähemvõimalused lahendused.

Volikogu liikme jaoks pole vähetähtis ka pühendumus. Kui oled endale kohustuse võtnud, siis tuleb seda täita.

Lõpetuseks üks väike muheles ka. Üks naljamees on kunagi öelnud, et miks kogu aeg kõik kaubad ja teenused kallinevad, aga selleks, et järele jõuda palga kasvule.

Tõnis Blank

Volikogu liige (revisjonikomisjoni esimees, eelarvekomisjoni liige)

Projekteerimistingimuste avatud menetlus

Teavitame projekteerimistingimuste andmisest avatud menetlusena (ehitusseadustik § 31 lg 1). Avatud menetluse korraldamine on kohustuslik detailplaneeringu asendamise korral projekteerimistingimuste menetlusega. Eelnimetatud menetlusliik on lubatud siis, kui kavandatav ehitist sobitub mahuliselt ja otstarbalt piirkonna väljakujunenud hoonestusega ning üldplaneeringus on määratud vastava ala üldised kasutus- ja ehitustingimused (planeerimisestus § 125 lg p5).

Projekteerimistingimuste eelnõu avaldatakse 20. veebruarist kuni 10. märtsini 2025 Kehtna valla veebilehel: kehtna.ee/elu-keskkond-ehitus-ja-teed/planeerimine-ja-ehitus/projekteerimistingimused/.

Ettepanekuid ja arvamusi eelnõu kohta oodatakse vallavalitsuse e-posti aadressile kehtna@kehtna.ee kuni 10. märtsini 2025. Kui ettepanekuid ei esitata või on kõiki ettepanekuid võimalik arvestada, otsustatakse asi ilma avalikul istungil arutamata.

Projekteerimistingimuste taotlus esitatakse eesmärgiga määrata tingimused ridaelamu ja teenindavate rajatiste (nt juurdepääsutee, parkla) kavandamiseks Järvakandi alevis Nõlva 7 maaüksusele (katastriüksus 26001:002:0942). Taotluse kohaselt soovitakse projekteerida kuni kahekorruselise ridaelamu endise korterelamu (tulekahjus hävinud) asukohale.

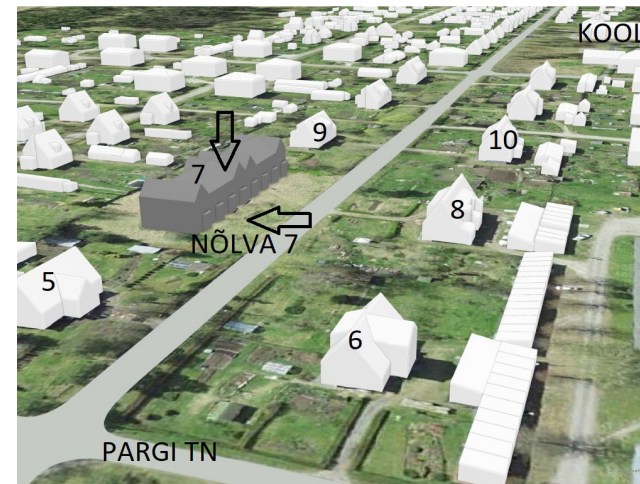
Ridaelamu projekteeritakse endisest korterelamust suuremas ehitusmahus, samas jälgitakse Nõlva tänava välja kujunenud „ehitusjoont“. Nõlva tänava miljöõlas uushoonestuse kavandamisel on vajalik arvestada sobivas ulatuses väljakujunenud hoonestuslaadiga ja arhitektuurse traditsiooniga (ehitusmaht, katusekuju, ehitusjoon, viimistlusmaterjalid). Detailsem arhitektuurne lahendus koostatakse projekteerimise käigus pädeva arhitekti poolt.

Kehtiva üldplaneeringu kohaselt on maaüksuse kavandatav juhtotstarve väikeelamu maa-ala (tähis EV) ning tegemist on detailplaneeringu koostamise kohustusega alaga. Väikeelamu maa-ale võib ehitada kuni 8 boksiga ridaelamu vallavalitsuse kaalutletud otsuse alusel (ÜP seletuskiri p 5.1.). Lähimatel maaüksustel Nõlva 5, 6, 8, 9 ja 10 asuvad korterelamud.

Lähtuvalt eelnevast on otstarbekas kaaluda Nõlva 7 maaüksusele ridaelamu projekteerimist ja rajamist.

Detailplaneeringu koostamise kohustuse korral on omavalitsusel õigus kaaluda ühe loakohustusliku hoone ehitusõiguse andmist projekteerimistingimustega avatud menetluses.

Üldine lisainfo ehitustegevuse, sh projekteerimise, kohta on leitav aadressil www.ehitusgiid.ee/elamu/ue-elamu-ehitamine.

Koduandur võib päästa elu

Kuidas saada teada, et lähedane on üksi kodus hätta sattunud? Kas soovid meelerahu, et lähedastega on kõik hästi? Koduandur aitab just siis, kui sa ise või sinu lähedane ei suuda enam õnnetuse korral iseseisvalt abi kutsuda!

Üksi elamine võib olenemata meie east

olla murettekitav ja terviserikke korral isegi ohtlik. Äkilised terviserikked, kukumised või muud õnnetused võivad jätta avastamata, kui kedagi ei ole tulemas. **Koduandur on seade, mis saab sind aidata! Koduandur on loodud selleks, et aidata just siis, kui inimene ei suuda endale ise enam abi kutsuda.** Lahendus, mis tagab turvalisuse ja südamerahu nii

abivajajale kui ka tema lähedastele.

Mis on koduandur ja kuidas see töötab?

Koduandur on koduse turvalisuse seade, mis tunneb inimese igapäevast liikumist tema kodus. Andur tunneb ära, kui inimene ei ole tavapäraselt liikunud ja edastab sellest teavitava SMS-i teie valitud kontakt-

isiku mobiilinumbrile.

Nii tagate endale meelerahu, et hätta sattudes oma kodus keskkonnas, ei jää te üksinda ja abi on teie poole teel.

Kellele need lahendused sobivad?

Koduandur on loodud spetsiaalselt eakatele, terviseprobleemidega inimestele ning kõigile, kes soovivad üksi elades suuremat turvalisust. Need seadmed on suurepärane tugi ka nende peredele, kes tahavad olla

kindlad, et nende lähedased on hoitud.

Kodu turvalisus ei ole luksus, vaid hädavajadus. Koduanduri abil saad oma lähedastele pakkuda kindlustunnet ja pikendada kodus veedetud aega.

Hoiame end ja enda lähedasi!

Lisainfo:
xenia@koduandur.ee
www.koduandur.ee
+372 56996176

Esiplaanil Lisette Marie Gold. Tagareas vasakult: Karl Kivilo, Karoline Kivilo, Triinu Lilienthal ja Mikk Mihkelson. Foto: erakogu

Järvakandi Ilvese laskurid tulid Läti meistrivõistlustelt koju medalitega

14.–16. veebruaril toimusid Lätis Ventspilsis Läti lahtised sisemeistrivõistlused. Järvakandi vibuklubi Ilvest esindasid sportvibu naiste klassis Triinu Lilienthal, Karoline Kivilo ja Lisette Marie Gold ning sportvibu meeste klassis Karl Kivilo ja Mikk Mihkelson.

Laupäeva alustati 18 meetri harjutuse kvalifikatsiooniga, milles võistlejad selgitasid välja oma koha duell-laskmises. Pärastlõunal toimus 25 meetri harjutuse kvalifikatsioon, mida ilveslastest lasid kaasa Lisette Marie Gold, Triinu Lilienthal, Mikk Mihkelson ja Karl Kivilo. Naiste sportvibu klassis võitis Triinu Lilienthal 568 punktiga teist aastat järjest selles harjutuses kuldmedali ning meeste sportvibu klassis saavutas Karl Kivilo 533 punktiga teise koha.

Pühapäev algas võistkonnalaskmisega, kus võistles Järvakandi Ilvese naiskond koosseisus Karoline Kivilo, Lisette Marie Gold ja Triinu Lilienthal. Veerandfinaali duellis võideti väga tasavägisel ümberlaskmises Amazonase 3. võistkonda ning sealt liiguti edasi poolfinaali. Kahjuks tuli poolfinaalis vastu võtta kaotus Amazonase 1. võistkonnalt ning seetõttu mindi järgmiseks laskma pronksimatši. Selles matšis suudeti samuti võita ümberlaskmine ning autasuks pandi võistkonna liikmeile kaela pronksmedal.

Võistluspäev jätkus individuaalsete duellidega, mille järel lõpetasid Karoline Kivilo, Lisette Marie Gold ja Mikk Mihkelson võistluse 9. kohaga. Karl Kivilo pääses laskma pronksiduelli, kuid pidi seal tunnistama vastase paremust ning lõpetas võistluse 4. kohaga. Triinu Lilienthal näitas kindlat laskmist ning võitis neljandat aastat järjest 18 meetri harjutuses kuldmedali.

Vibuklubi Ilves

HEA KEAVA PIIRKONNA ELANIK! OOTAME AJALOOlisi JA KOGUKONDLIKULT OLULISI FOTOSID!

Kui sul on kodus **vanu fotosid Keavast** – olgu need seotud inimeste, laululava, põldude, talgute, mõisa, tuuliku või muu piirkonnale iseloomulikuga – ning need on tehtud kuni aastani 2020, siis kutsume Sind neid meiega jagama!

Mida ootame?

- Fotod, mille kasutamiseks oled valmis andma oma nõusoleku (kokkulepitud tingimustel).
- Fotodel olevad inimesed peaksid olema nimepidi tuvastatud.
- Umbkaudne tegemise aasta, asukoht ja sündmuse nimi, kui see on teada.

Koguneme 27. märtsil kell 16.00

Digitaalsed fotod võib saata ka varem: keava.raamatukogu@kehtna.ee
Paberfotosid saab tuua Keava raamatukokku neljapäeviti kell 10–18.
Meie eesmärk on säilitada Keava ajalugu ja võimalusel kasutada fotosid tulevases raamatus.

Aitame üheskoos talletada meie piirkonna väärtuslikke hetki!

Seily ja Evelin

Persoonilugu

Kaisa Vahtmäe – tunnustatud külavanem ja sihikindel eestvedaja Inglistel

Kaisa Vahtmäe on olnud Ingliste külavanem alates 2016. aastast ning tema eestvedamisel on piirkonnas ellu viidud mitmeid olulisi projekte. Paljud tunnustused kinnitavad tema pühendumust ja kogukonna toetust. Raplamaa 2023. aasta küla tiitel saadi Ingliste piirkonna arendamise, kogukonnatunde tugevdamise ja kriisivalmiduse suurendamise eest.

Kaisa aktiivne tegutsemine ei ole jäänud märkamata ka riiklikul tasandil – 2024. aastal tunnustas siseminister Kaisa Vahtmaed kodanikupäeva aumärgiga. See on riiklik tunnustus neile, kes on oma tegevuse ja käitumisega eeskujuks teistele.

Aasta enne seda sai ta kogukonna eestvedaja stipendiumi, toetas oma tegevustega Ingliste haridus- ja kultuurikeskuse kujunemist kerkuskeskuseks. Kaisa eestvedamisel on Ingliste kogukond näidanud, et järjepidev töö ja sihikindlus viivad tulemusteni. Milline on Kaisa teekond selleni, sellest nüüd lähemalt.

Miks ta seda teeb?

Kui Kaisa Vahtmaele 2016. aastal külavanema rolli pakuti, ei olnud tal esialgu selget teadmist, mida see amet endaga kaasa toob. „Ma lihtsalt mõtlesin, et keegi peab ju seda tegema. Keegi peab olema see, kes viib infot edasi, hoiab inimesi kursis ja paneb asjad liikuma,“ meenutab ta.

„Ma olen veendunud, et külavanema mõju on täpselt nii suur, kui palju ta ise panustab,“ ütleb Kaisa. Ta usub, et inimene, kes on valmis vastutust võtma ja järjepidevalt tegutsema, saab oma kodukoha heaks teha rohkem, kui esialgu tundub. „See ei ole lihtsalt nimekirja ülesannetest. See on pidev tunnetus, kuidas kogukonnal läheb ja mida saaks veel paremaks muuta,“ ütleb ta.

Vabatahtlik töö tähendab sageli aja ja energia panustamist ilma otsese tasuta, kuid Kaisa jaoks on tasu hoopis teistsugune. „See tunne, kui sa näed, et inimesed päriselt hindavad ja väärtustavad tehtut – see on hindamatu. Kui keegi ütleb, et see, mida sa teed, on oluline, siis see annab nii palju jõudu edasi minna,“ jagab ta.

Ingliste – tegude, mitte ainult sõnade koht

Ingliste küla ei ole koht, kus suuri ideid ainult arutatakse – siin tehakse need ka teoks. Kaisa Vahtmäe eestvedamisel on piirkonnas ellu viidud mitmeid olulisi projekte, mis on muutnud kohalike igapäevaelu ja tugevdanud kogukonnatunnet. Saaresilla chitus, korvpalliplatsi korrastamine, miniarena rajamine, kerkuskeskuse loomine, haridus- ja kultuurikeskuse arendamine ning abistamine kettagolfiraja ra-

Kaisa Vahtmäe koos ema Lennega kodanikupäeva tänuüritusel peale aumärgi kättesaamist. Foto: erakogu

jamisel on vaid mõned näited tehtud töödest.

Oluline roll on ka kohalikel ettevõtjatel ja elanikel, kes on oma panuse andnud nii rahaliselt kui ka vabatahtliku tööga. „Üksi ei tee siin midagi. Kui inimesed tunnevad, et see, mida me loome, on ka nende jaoks oluline, siis nad tulevad kaasa,“ ütleb Kaisa. Just sellise koostöö tulemusena suudeti hankida ka Ingliste kerkuskeskuse generaator, mis tagab kogukonnale kriisiolukordades parema valmisoleku.

Kaisa jaoks on oluline, et iga tegu ja projekt lähtuks kogukonna vajadustest ning looks pikaajalist väärtust. „Minu eesmärk on, et Ingliste ei oleks lihtsalt ilus koht kaardil, vaid küla, kus inimesed tahavad elada ja tegutseda,“ sõnab ta.

Inimesed annavad jõudu

Kaisa Vahtmäe jaoks on külavanema töö ennekõike töö inimestega. Ta peab oluliseks kogukonna ühtsust ja koos tegutsemise jõudu, mis aitab ellu viia nii suuri kui väikeseid algatusi. „Ma ei ole seda kunagi teinud üksi. Kõik need projektid ja ettevõtmised on sündinud koostöös kogukonnaga,“ ütleb ta.

Eriti tähtsaks peab ta tagasisidet ja inimeste tunnustust, mis annab jõudu edasi tegutseda. Kui mõni kogukonnaliige tuleb pärast üritust ütlema, et see oli tõesti oluline ja mõjus, tunneb Kaisa, et tema panus on midagi muutnud. „Need hetked, kus inimesed ütlevad, et nad tundsid end kaasatuna ja väärtustatuna, on kõi-

ge suurem tasu,“ tunnistab Kaisa.

Samuti hindab ta kõrgelt oma pere ja teiste aktivistide toetust, mis on võimaldanud tal nii palju korda saata. „Mu ema on olnud minu suurim tugi. Ta ütleb alati, et tema ei taha tähelepanu, aga ta on alati olemas. Kui on vaja midagi teha, siis on ka vend ja isa kohe abis. See teadmine, et ma ei jää ükski, on andnud mulle kindlust edasi tegutseda,“ ütleb Kaisa tänuhulga. Lisaks on kogukonnas inimesi, kelle peale saab alati loota. Kui mul on vaja midagi korraldada, siis ma ei pea kellelegi kolm korda helistama. Ma tean, et nad tulevad ja teevad.“

Tema jaoks ei ole külavanema roll lihtsalt ametinimetus, vaid elustiil ja suhtumine. „Kui sa oled külavanem, siis sa oled seda iga päev. Sa ei saa sellest nädalavahetuseks välja lülitada, sest inimesed vajavad sind ja sa vastutad oma kogukonna eest,“ sõnab ta

Mis saab edasi?

Kaisa Vahtmäe jaoks on oluline, et kogukonna areng ei jääks pidama ühe inimese peale – uute tegijate kaasamine ja noorte huvi hoidmine on järjepidevuse võti. „Kogukond peab ise tahtma, et elu käiks edasi. Mina saan inimesi suunata ja innustada, aga kõige olulisem on, et nad tunneksid, et see on nende kodukoht, mida nad soovivad hoida ja arendada,“ ütleb ta.

Kaisa sõnul on järjest enam noori, kes soovivad kogukonna tegemistes kaasa lüüa, kuid nende leidmiseks ja julgustamiseks peab olema teadlik tegevus. „Vahel tuleb lihtsalt öelda: „Kuule, tule proovi!“ Inimesed ei pruugi ise alguses aru saada, kui väärtuslik nende panus olla võib,“ jagab ta oma kogemust.

Kaisa vaatab tulevikku avatud meelega ja teab, et ühel päeval tuleb vastutus järgmisele tegijale üle anda. „Kui tuleb inimene, kes tahab seda rolli võtta ja on selleks valmis, siis ma toetan teda igal võimalikul moel,“ ütleb ta kindlameelselt. Samas tunneb ta, et praegu on tal veel palju anda. „Aga praegu tunnen, et mul on siin veel missioon täita.“

Kui kellelgi on tahtmine kogukonnas midagi ära teha, siis soovib Kaisa lihtsalt alustada. „Sa ei pea kõike üksi tegema. Kui sul on idee ja tahtmine, siis küsi abi ja sa näed, kui palju inimesi on valmis kaasa lööma,“ ütleb ta julgustavalt.

Kaisa Vahtmaed intervjuueeris 14. jaanuaril kogukonnakomisjoni liige Leaanyka Leisson.

P.S. Lehe lugejateni jõudmise ajaks on Inglistel toimunud külavanemate tänuüritus, kus kogukond tänas Kaisat Lehemedaliga, mis on tunnustus tehtud töö eest kogukonna arendamisel eelmisel aastal.

Kes on külavanem?

Külavanem on küla, aleviku või alevi elanike valitud esindaja, kes tegeleb vabatahtlikult, et parendada ja arendada kohalikku elu. Ta on ühenduslik elanike ja kohaliku omavalitsuse vahel – edastab olulist teavet, esindab kogukonna arvamust ning algatab arutelusid. Külavanema ülesanne on hoida ja tugevdada kogukonnatunnet, soodustada koostööd ning

ühiseid ettevõtmisi. Lisaks kutsub ta kokku elanike koosolekuid, et arutada külaelu puudutavaid teemasid ja teha ühiseid ettepanekuid parema elukeskkonna loomiseks. Külavanem valitakse elanike üldkoosolekul ning tema ametiaeg Kehtna vallas on kuni viis aastat. See roll eeldab pühendumust, suhtlemisvalmidust ja aktiivset tegutsemist oma kogukonna heaks. Külavanema õigused ja kohustused on täpsemalt määratletud Kehtna valla külavanema statuudis, mis on leitav valla kodulehelt ja Riigi Teatajast.

SAAME TUTTAVAKS

Kes ma olen – ÕPETAJA?

Õpetajaks õppinud ma pole, veidi kogemust on siiski kogunenud. Lõpetanud olen Elva Keskkooli humanitaarkallakuga klassi ja siis Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Diplomis seisab – majandusteadlane-küberneetik. Peale lõpetamist töötasin Tartus Sangaris automaatjuhtimissüsteemide vaneminsenerina. Edasine elutee tõi mind 1982. aastal Kehtnasse, kus töötasin sovhoosi pearaamatupidajana. Põllumajandusreformi käigus sai moodustatud Kehtna Hoiu-Laenuühistu – väikepank kohalikul kapitalil, et toetada kohalikke ettevõtjaid. Olen juhtinud mitmeid maaelu ja põllumajandust toetavaid sihtasutusi ja katusorganisatsioone. Paaril talvel õpetasin muu töö kõrvalt Kehtna KHK kokanduse eriala õpilastele finantsmajandust ja raamatupidamist.

Tootjate toetusel valiti mind Rapla maa- vanemaks. Kokku sai selles ametis oldud kaheksa aastat. Riigireform lõpetas maavalitused. Ja siis tegi toonane Rapla vallavanem Piret Minn ettepaneku kandideerida Rapla Ühisgümnaasiumi direktoriks. Nii ma siis kooli sattusingi. Koolijuhi töö kõrvalt tuli vahel ka õpetaja olla. Kord sai terve aasta antud matemaatikat viiendikele. Asendustunde on kogunenud nii eesti keeles, vene keeles, ajaloos kui ka inimeseõpetuses. Eks see koolitöö on mingis mõttes kogu täiega üks inimeseõpetus. Paar aastat tagasi osalesin Eesti 7-liikmelise delegatsiooni koosseisus Pariisis OECD kõrgetasemelisel haridusfoorumil. OECD on see organisatsioon, kes on muu hulgas ellu kutsunud Pisa testide korraldamise. Foorumilt jäi kõlama seisukoht: haridus ei ole kulu, haridus on investering. Teine suurem teema foorumil oli seotud kaasava haridusega. Rapla Kesklinna Kooli sai juhitud 6,5 aastat, eelmise suveni. Siis oli mõte koju kotti peale jääda.

Kodus on suur aed, mis tahab pidevat hoolt. Meeldib käia teatris, kontsertidel, reisimas, kalal. Kutsuvad seenemetsad ja jõhvikarabad. Oma aja võtab segakoor ja

Tõnis Blank Pariisis OECD haridusfoorumil. Foto: erakogu

Rapla Rotary klubi, mille kohtumised toimuvad iga nädal. Lisaks tegevus volikogu liikmena ja Kehtna Kultuuriseltsi juhatuses. Lootsin, et nüüd jääb selleks kõigeks rohkem aega. Et jääb rohkem aega ka lugemiseks.

Detsembris kutsuti mind Kehtna Põhikooli appi asendustunde andma. Jaanuarist aga olen juba matemaatika õpetaja. Püüan oma õpilastele kogu aeg sisendada, et matemaatika ei ole ületamatult raske, kui sellega järjepidevalt tegeleda. Kui õppida igaks tunniks ära, mis vaja, kui kuulata tunnis ja kaasa mõelda. Kooliprogrammis on ju tegelikult need teadmised, mida Arhimedes leiutas juba 2300 aastat tagasi. Selge on see, et pingutama peab. Lihtsalt niisama mõõdamines seda ära ei õpi. Ei tohi lasta sisse lünkasid, siis läheb tulevikus raskeks. Olen teinud tundides triki- ga ülesandeid, naljaülesandeid, matemaatilisi mänge. Tahaks lastes rohkem huvi äratada ja sisendada julgust, et nad ju saavad hakkama küll. Õpilastes on mingi hirm õpikus olevate tärniga ülesannete suhtes, et need on väga

rasked. Lahendame koos ja saame hakkama. Tore on tunda õpilaste kaasaelamist ja elevust „saalis“. Ja hasarti ka. Matemaatika on ju loogika ja matemaatika õppimine aitab arendada loogilist mõtlemist. Tegelikult on väga paljud õpiku ja töövihiku ülesanded seotud igapäeva eluga ja eluks vajaminevate teadmistega. 1 x 1 peaks ikka selge olema. Rõõmustan, kui õpilased on teemast aru saanud, ja kurvastan, kui veel mitte. Eks me siis koos vaatame teemad veel üle ja kordame.

Hindan õpilastes püüdlikkust ja kohusetunnet. Ootan õpilastelt lugupidamist oma klassikaaslaste ja ka kõigi teiste õpilaste suhtes. Ja lugupidamist õpetajate suhtes. Kool on ju üks suur pere. Tore oli näha seda peret Moebliki õhtul. Seda elevust, õhinat, kaasaelamist ja saginat, seda hämmastavat loomingulisust, mis kõigi klasside etteastetest õhkus. Tõeliselt äge *show*. Aitäh kõigile tegijatele. Sellises koolis tahaks töötada küll.

Tõnis Blank
Matemaatikaõpetaja

Kui Sinult võetakse su SÕBER

Olgu artikli alguses kohe öeldud, et selle mõte ei ole süüdlasi otsida või kedagi süüdistada. Artiklit ajendas kirjutama üks kurb juhtum, mille lõpp on veel tänaseni teadmata ja hetkel elame lootuses, et see on õnnelik.

Kurva loo keskmes on 78-aastane Nelli ja tema truu sõber Sofi. Elasid nemad sõbralikult koos Järvakandis. Kui õnnelikud nad olid, seda on raske hinnata. Kindel on aga see, et koeratüdruk Sofi oli Nelli elu mõte. Neid nähti tihti koos jalutamas, kohtasin Nellit ja Sofit isegi, kui olin oma neljajalgse sõbra jalutama viinud. Koerad nuuskisid teineteist sõbralikult ja lehvitasid saba. Kui ilusasti suhtles Nelli oma koeraga, julgen väita, et mõni laps ei saa kodus tunda sellist soojust ja sõbralikkust, kui sai Sofi.

11. veebruaril täitis sotsiaalmeedia uudisega, milles politsei palus abi Nelli leidmiseks. Naine lahkus oma kodust teadmata suunas ja ei ole tagasi tulnud. Mõned nädalad enne Nelli kadumist käis minu ja ühe ametniku postkastist läbi pöördumine, mis puudutas Järvakandis hulkuvaid koeri. Hiljem niidiotsi kokku sõlmides sain aru, et üheks hulkuvaks koeraks oli peetud Nelli koera Sofit. Seda kinnitas minu telefonikõne ametnikule, kes Nelli endaga ühendust ei saanud, küll aga oli suhtluses naise lähedastega, mille peale tuldi ja viidi koer ära.

Kui läheb koer siis lähen mina ka

Ja nii oligi. Kange eesti naine Nelli, kes on töötanud 38 aastat kraanajuhi- na, murdus. Temalt võeti tema elu mõte, kõige suurem SÕBER!

Reeglid ja kehtivad korrad

Lugeja võib ju mõelda, et mida ta siin targutab, ta ei tea, mida see koer on kõik korda saatnud! Kehtestatud korrad ja eeskirjad kehtivad kõigile. Õige! Kui ei oleks kehtestatud kordi ja eeskirju, siis oleks korralagedus. Riigikogus läbis 12. veebruaril esimese lugemise eelnõu, mis annab kohalikele omavalitsustele volitused vastutustundetute koeraomanike korrale kutsumiseks ja vajadusel kuni 6400-eurose sunnirahaga karistamiseks. Trahvimine on viimane abinõu. Trahv tuleb siis, kui inimesega rääkimine, selgitamine, menetluse alustamine ja ettekirjutused ei aita. Samas, plaanitakse keelustada koerte ketis pidamine. Uus loomakaitse seadus näeb ette, et kui koeri hoitakse väljas, siis võib neid pidada kas aedikus või taraga piiratud territooriumil. Probleemi näevad seaduseelnõu ettevalmistajad eelkõige maapiirkondades. Sagedased on juhtumid, kus koeri hoitakse alaliselt ketis kas hoonete või territooriumi valvamise eesmärgil. Ühiskond on aga edasi arenenud, loom on meie sotsiaalne pereliige, kes vajab hoolt, tähelepanu ja me ei saa unustada teda sinna ketti. Sellega tuleb tegeleda ja tuleb murda neid müüte, et kett ei ole koera koht ja loomi ei pea ketis pidama, selgitab regionaal- ja põllumajandusministeerium. Kehtna vallavolikogu poole on korduvalt pöördunud hulkuvate kodu- ja kariloomade pärast. Näiteks lihaste pärast. Tegemist oli tõise murega, kaasatud olid komisjonid, ametnikud ja ametkonnad, sest loomad käisid inimeste aiaaamel, pistsid kapsad nahka ja sonkisid maad üles.

Oluline on see kuidas ja mil viisil seda tehakse

Laste ja eakate poole pöördumine vajab teistsugust lähenemist. Meenub üks vahejuhtum Tallinna lennujaamas. Turvatsoonis oli noorpere väikese tüdrukuga, kes hoidis käes oma armsat kaisukaru. Turvakontroll nõudis, et tüdruk paneks karu turvalindile. Tüdruk keeldus kategooriliselt ja hakkas meeleheitlikult nutma. Lõpuks tiris isa lihtsalt jõuga tütrelt karu. Sarnaselt käituti Nelliga, kellelt võeti vastu tema tahtmist koer Sofi.

Sofi võib ju tänaseks Järvakandis tagasi olla ja oodata oma perenaist, keda kõik tublid vabatahtlikud aitavad otsida, aga see kurb juhtum oleks võinud olla üldse olemata, kui me ise oleksime sallivamad, mõistvamad ja sõbralikumad oma nõrgemate kaaskodanike suhtes. Ulatades abikäe ning pakkudes oma tuge ja nõu. Võib-olla oleks piisanud ainult kruvist või paarist, memme aia parandamisest, et koer ei pääseks nii kergelt välja. Igal inimesel on õigus kuuluda kogukonda ja ühiskonda. Me ei tohiks kasutada kunagise telesaate „Nõrgim lüli“ põhimõtteid – vastupidi, me aitame neid, kes on raskustesse sattunud ja vajavad abi, et vältida edaspidi sarnaseid juhtumeid nagu Nelli ja Sofi kurb lugu.

Lootus sureb viimasena! Jään lootma, et Nellile ja Sofile on antud võimalus veel kohtuda ja veeta ühiselt rõõmsaid hetki!

Aitäh kõigile, kes aitavad ja elavad otsingutele kaasa! Eriline tänu SA-le Kadunud, kes juhendab otsinguid ja staapi. Siit minu üleskutse kõigile toetada neid, kuna tegemist on vabatahtlikke otsijaid ühendava MTÜ-ga.

Hoiame kokku! Killustunud ja lõhestunud rahvas on kerge saak!

Katrin Anto
Volikogu esimees

Kehtna Põhikool kutsub eelkooli

Kehtna Põhikool ootab märtsikuu neljal esmaspäeval kõiki koolieelikuid ja nende vanemaid eelkooli.

Loone Ots on öelnud: „Kui väike inimene hakkab kooli minema, eeldavad suured, et laps üht-teist juba teab.“

Lapsevanematel on tähtis roll lapse arengu toetamisel. Eelkooliga soovime tõsta vanemate teadlikkust, kuidas seda kooliaastate jooksul kõige paremini teha.

Lastega viib tegevusi läbi nende klassiõpetaja.

Peale koolikorralduslike teemade tutvustame oma tugipersonali ja teeme ringkäigu koolimajas.

„Kehtna kool on tähti täis“ – koolis omandatud teadmised, oskused ja kogemused toovad esile iga õpilase sära ning sillutavad teed tulevikuks.

Kohtumiseni esmaspäeval, 3. märtsil kell 17.00 Kehtna Põhikoolis.

Kehtna Põhikooli

**3., 10., 17., 24. märts
kell 17.00-18.00**

**Oodatud on kõik
koolieelikud koos
vanematega**

**Info ja
registreerimine
www.kehtnakool.ee**

2025

Siilas Kask
Kehtna Põhikooli koolijuht

Kontsert „Sõbralt sõbrale“

Märjamaa Muusika- ja Kunstikool kutsus meid osalema toredal Raplamaa muusikaõpilaste kontserdil „Sõbralt sõbrale“. Meiega koos esinesid Rapla Muusikakooli, Kohila Kunstide Kooli, Kaiu Kooli ning Märjamaa Muusika- ja Kunstikooli noored muusikud. Meie koolist esinesid Emil Johannes Välja tuubal (vaskpuhkpill, õp Enri Remmelgas), Desiree Kraus klaveril (õp Kätlin Lang), Sofia Sepmann klaveril ja Freddy Kivi klaveril (õp Hele Saarse).

Emil Johannes: „Nägin ja kuulsin nii palju erinevaid pille. Päril esimest korda nägin flööti, varem ainult videotelt ja piltidelt.“

Desiree: „See oli lõbus, seal olid head muusikud. Klaverit on hea mängida, sest sellel on hea muusika, mis rahustab sind. Tulge Kehtna Kunstide Kooli midagi õppima, see arendab sind.“

Aitäh teile, olite väga tublid esindades meie huvikooli!

Rõõm oli kuulda ja näha, et maakonnas on nii palju tublisid noori muusikuid. Soovime neile palju edu oma edasiste eesmärkide saavutamisel. Arvan, et neist andekatest noortest kuuleme ka tulevikus ja nii mõnigi saavutab tuntuks ka rahvusvahelisel areenil. Oli taaskord suurepärase kontsert!

Maiu Kell-Kangur
Kehtna Kunstide Kool
direktor

Fotol vasakult: Emil Johannes Välja, Desiree Kraus, Freddy Kivi ja Sofia Sepmann. Foto: erakogu

Loode-Eesti regiooni vaskpuhkpillimängijate konkurss Tabasalus

Laupäeval, 15. veebruaril toimus konkurss vaskpuhkpillimängijatele Tabasalu Muusika- ja Kunstikoolis. Osalesid kõik Loode-Eesti piirkonnas koolide (23 kooli) õpilased, kokku 62 õpilast.

Kehtna Kunstide Koolist osales Emil Johannes Välja tuubal (9 a; õpetaja Enri Remmelgas). Emil Johannes saavutas esimeses madalate vaskpuhkpillimängijate vanuserühmas (kuni 11 a) kõige suurema punktisummaga I koha. Palju õnne!

Eelvooru läbinuna läheb Emil Johannes vabariiklikku lõppvooru, mis toimub 16. märtsil Tabasalu Muusika- ja Kunstikoolis. Hoiame põialt ja soovime talle palju edu!

Lõppkontsert võitjatele toimub 26. aprillil Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia suures saalis.

Maiu Kell-Kangur
Kehtna Kunstide Kool
direktor

Emil Johannes Välja. Foto: erakogu

Järvakandi kooliharidus 145

Episood 2

Eesti kool muutub emakeelseks.

Sinimustvalge kinnitati riigilipuks 1922.

31. oktoobril 1917. aastal teatas Harju maa-koolivalitsus koolidele, et alates 5. oktoobrist 1917 on kõigis rahvuskoolides ametlikult kehtestatud emakeelne õpetus. See teade oli ajalooliseks sündmuseks Eesti koolielus. 1917. aasta detsembris kaotati tsaariaegsed inspektorid. Hoogustus mitmesuguste erialade inimeste koondumine seltsidesse. Ümberkorraldused haridusalal algasid varsti pärast iseseisvuse väljakuulutamist. Tsaariaegne koolisüsteem likvideeriti vabadussõja lõpuks. Tekkis vajadus uute õppekavade järele, mis tagaksid elulähedase õpetamise ja kasvatamise.

1918. aasta novembris oli Eesti valitsuse esmane mure koolide vabastamine võõra võimu ettekirjutatud õppekavadest ja emakeelse kooli loomine. Järgneva kümne aasta jooksul tegi algkoolide õppekava läbi mitu muutust. Varasema kahe võõrkeele asemele jäi 1926. aastast üks, mida õpetati alates IV klassist ja 1928. aastast alates V klassist. Uude õppekavasse lisati kõlblus- ja kodanikuõpetus. 1929. aasta sügisel võeti koolitöös kasutusele standardiseeritud päevaraamatud ning 1934. aasta kevadel uued klassi- ja lõputunnistused. Sama aasta sügisel lisati V ja VI klassi poiste õppekavasse riigikaitseõpetus.

Olulisemad algkooliõpikud:

1925 – J. Adamson „Eesti ajalugu algkoolidele“;

1930 – J. Kuulberg, E. Murdmaa, M. Nurmik, J. Oro ja J. Parijõgi „Elav sõna“;

1931 – J. Parijõgi „Möödunud ajad jutustavad“;

1933 – J. Käis „Esimesed vaod“ (emakeele töövihik);

J. Kuulberg „Elavad arvud“;

R. Rägo „Kodanikuõpetus algkoolidele“;

J. Käis „Loodusõpetus algkoolis“.

Murranguline oli kooli muutumine emakeelseks (see tähendab eestikeelseks), kuid Järvakandi kooli puhul tuli ikkagi arvestada erakooli staatusega ning esialgu jätkus õpetamine nii eesti kui ka saksa keeles.

Kooli nimemuutus tuli 1921. aastal – **Järvakandi Klaasivabriku Eraalgkool**. Kool töötas vabrikuvallitsuse hoones 1924. aastani. Sama aasta sügisel koliti Vana-Asulasse, kuhu jäadi neljaks aastaks. Koolitööd alustati kas septembri lõpul või oktoobri algul.

17. veebruaril 1927. aastal tähistati Pestalozzi 100. surma-aastapäeva. Sellest võime järeldada, et koolis olid kasutusel ka Pestalozzi pedagoogika põhimõtted. Johann Heinrich Pestalozzi (1746–1827) oli Šveitsi pedagoog, filantroop, koolireformator, filosoof ja poliitik. Pestalozzi pedagoogika lähtub protestantismi ideedest ja on kristlik. Ta sai oma meetodi väljatöötamisel palju mõjutusi Jean-Jacques Rousseault. Õpetamisel lähtutakse sellistest põhimõtetest nagu kaastunne, vastutus, mõistmine, usaldus, sallivus ja solidaarsus. Suurt rõhku pannakse töökasvatusele ja laste iseseisvusele. Pestalozzi on rõhutanud, et pedagoogiline tegevus peab algama juba perekonnast. Kool saab olla vaid selle tegevuse jätkaja. Pestalozzi meetod oli kasutusel ka Aarau kantonikoolis, kus õppis Albert Einstein. Einstein on oma õpingute kohta Aaraus öelnud järgmist: „See pani mind aru saama, kui palju kõrgem on iseseis-

val tegutsemisel ja isiklikul vastutusel põhinev õpetamine võrreldes sellega, mis toetub välisele autoriteedile.“ (Vikipeedia)

Pestalozzi ja Eesti

Ka Johannes Käis (1885–1950) ja Peeter Põld (1878–1930) on tema ideedest mõjutusi saanud. Hetkel nn Pestalozzi koole Eestis ei ole, kuid viimasel ajal on tema pedagoogika põhimõtted haridusmaastikul uut huvi äratanud. Euroopa Nõukogu rahastamisel korraldatakse igal aastal õpetajatele ja haridusega seotud inimestele Pestalozzi koolitusi, millest viimasel ajal on hakanud osa võtma ka Eesti õpetajad. Seminare on aasta jooksul arvukalt ja need on osavõtjatele tasuta. Osalemiseks tuleb leida vaid endale sobiv ja huvipakkuv koolitus ning kandideerida.

Tema järgi on nimetatud asteroid 2970 Pestalozzi.

„Igaüks meist saavutab seda kindlamini ja hõlpsamalt oma eesmärgi, mida vabamalt ja iseseisvamalt liigub ta oma teel.“ (Johann Heinrich Pestalozzi)

Õpilaste arvu kasvule avaldas suurt mõju 1922. aastal alanud Järvakandi klaasivabriku ajakohastamine ja tehase tööliste arvu kasv. Klaasitehase uuendamisele pani aluse Gerhard Eugen Lukk.

1928/29. õppeaastal otsustati peale pikaajalisi läbirääkimisi koolipidaja Gerhard Eugen Lukkiga avada III ja IV klass ning võtta tööle ka teine õpetaja – Selma Puns (Mikiver), kes oli lõpetanud Tallinna II tütarlaste gümnaasiumi ning pedagoogilised kursused Pärnus. Selma Mikiver jäi Järvakandis kooliõpetajaks kuni 1944. aasta sügiseni. Seejärel lahkus ta koos taganevate saksa vägedega ning jõudis välja läände. Aktiivset seltskonnategelast ja kodutütarde juhti oleks Eestisse jäämisel oodanud Siber...

1933/34. õppeaasta eel lahkus halvenenud tervise tõttu koolijuhataja kohalt Alma Runge. Kohusetäitjana võttis mitmeks aastaks koolijuhtimise üle Selma Puns (Mikiver). Harju maakoolivalitsus soovitas teiseks õpetajaks tööle võtta Elsa Jaksi, kellel oli pedagoogilist staaži 17 aastat.

12. septembril 1936 asus koolijuhatajana tööle Ants Kruusimägi. Kruusimägi sündis Läänemaal Lihula vallas 17. aprillil 1909. aastal. Pärast kooli lõpetamist asus ta õppima Läänemaa Õpetajate Seminari. Õpinguaastail tuli tal mitmesuguseid ameteid pidades kooliraha teenida. Seminari lõpetas 1930. aastal. 1932. aastal valiti ta enam kui kahekümne kandidaadi seast Juuru kooli õpetajaks. Enne tööle asumist Järvakandis oli Kruusimägi viis aastat töötanud õpetajana, sellest ühe aasta Juurus. 1937. aastal lahkus Ants Kruusimägi Järvakandist ning temast sai Kuimetsa algkooli juhataja. 1946. aastal asus ta tööle Juuru kooli eesti keele ja kirjanduse õpetajana.

Ants Kruusimägi on tuntud ka koduloolasena, Juuru kihelkonna ajaloo ning Raplamaa kultuuriloo uurijana. Tema algatusel loodi 1948. aastal Juuru kooli koduloonurk, millest 1970. aastal kasvas välja Mahtra Talurahvamuseum.

4. detsembril 1936. aastal võeti Järvakandi Klaasivabriku Eraalgkool Harjumaa avalike algkoolide võrku tagasiulatavalt 1. novembrist kui **Järvakandi Tehaste 6-klassiline Algkool**. „Klaasitehas toetas oma tööliste perekondi.

Iga pere, kust käis koolis vähemalt kaks last, sai kauplusest tasuta koolitarbeid. Kogu õppeaasta kestel toilitustati tehase kulu ja kirjadega kõiki õpilasi tasuta supiga.“ (E. Jassik (Okk))

Gerhard Eugen Lukki ei rahuldanud Järvakandi klaasivabriku käsitööstuslik tootmisviis ja tagasihoidlikud tootmismahud. Klaasivabriku uuendamistööde käigus kutsuti spetsialiste mitmest välisriigist: montöörid Saksamaalt, Tšehhoslovakiast, Rootsist ja Lätist; insenerid, lukksepad Saksamaalt ja Šveitsist; müüri- ja ahjuhitajad ja pudelitegijad Saksamaalt ja Poolast. Alustati metsaraiest. Selleks, et saagida ehitusmaterjali uute mitmekorruseliste majade ehitamiseks, osteti 1922. aastal esimene lokomobiil ja renditi saekaater. Klaasitootmisele lisandus puidutööstuse rajamine, mille tootmisjäägid kasutati ära gaasigeneraatorites. Ehitati ka jõujaam. Tehas hakkas klaasi tootma tõmbemeetodil. Rajati raudteeühendus Eidaperega ning osteti vedurid.

Raudteeühenduse loomine Järvakandi Tehastega

Tähtis samm raudteeühenduse saamisel Tallinna ja Pärnuga oli Lelle-Papiniidu raudteeliini ehitamine aastatel 1925–1928. Sel ajal ehitati Eidapere-Järvakandi harutee, mida mööda rongid täna küll enam ei sõida, kuid seda teed pidi saame tänagi kõige kiiremini Aletile ujuma või Eidaperre jaanitulele.

Järvakandi tehase ja asula areng aastatel 1922–1940

Kuni 20. sajandi alguseni kujutas Järvakandi asundus endast kaheksa töölismajaga ridaküla vabriku juures, millele lisandusid Vihaiku kõrts (tänapäeval õlletare ja Järvakandi vanim hoone), kolme talu hooned ja mõned moonakamajad. Järvakandi klaasivabriku ja töölisasula arengus algas sel perioodil hoogne areng, mis pani aluse tehase ajakohastamisele. Samal ajal algas asula elamumajanduse rajamine. Ehitati Nõlva ja Kooli tänava majad.

G. E. Lukk alustas nn Uue asula elamuehitust, ehitades kõigepealt välja tänase Rahu tänava esialgse puithoonestuse. Arvestades kasvavat tööliskaadrit, jätkus ka vilgas ehitustegevus. Koos Nõlva tänava ehitamisega avanes ka koolile võimalus saada uued ruumid. Nõlva 1 maja alumisel korrusel anti koolile üks ruum, mille kasutamist pidi jagama Järvakandi Haridusseltsiga (raamatukogu, lugemislaud, rahvamaja). Päevasel ajal toimus saalis õppetöö ning õhtusteks üritusteks tõsteti koolipingid kõrvale. Talvel olid selles saalis võimalustunnid.

Oma osa Järvakandi ühiskondliku ja haridusliku arengule andsid 1926. aastal loodud Järvakandi Tehaste Haridusselts, samuti vabatahtlike tuletõrjajate ning Kaitseliidu tegevus. Need ühiskondlikud rühmitused olid oma aktiivse tegevusega kohalikule koolile suureks eeskujuks ja headeks kaasklasteks ühistevgevuses.

Õpilaste arv oli tõusnud 60 õpilasele, mistõttu toimus õppetöö kahes vahetuses. Valitses tohutu ruumipuudus. Esimesse klassi lubati vastu võtta ainult neid lapsi, kes olid saanud 1. oktoobriks 1936 kaheksa-aastaseks. Päevakorda võeti päris oma koolimaja ehitamine.

Aet-Triin Vasnu
Heivi Äarma

PILTUUDIS

17. veebruaril toimus Järvakandi Kultuurihalli esisel väljakul Kaitseliidu taasasutamise 35. aastapäevale pühendatud pidulik sündmus. Kaitseliidu peastaabi poolt asetati pärg 1995. aastal avatud Kaitseliidu mälestuskivi ette. Auvaht-

konnas seisis nooremleitnant (res) Sven Soomets ja leitnant (res) Elari Hiis. Kaitseliidu asutamiskoosolekut meenutas kindralmajor (res) Manivald Kasepõld. Päevakohase hingepalvuse pidas peakaplan Peeter Paenurm. Kogu sündmust juh-

tis Kaitseliidu veebel ülemveebel Andri Harkmann. Sündmusest olid osa saamas Järvakandi koolipere eesotsas direktor Aet-Triin Vasnuga ning Järvakandi lasteaia lapsed koos õpetajatega.

Tekst ja foto: Aare Hindremäe

Rapla Maarja-Magdaleena koguduse juhatuse esimeheks sai Kaie Kensap

EELK Rapla Maarja-Magdaleena koguduse juhatuse uueks esimeheks valiti Kaie Kensap. Senimaani oli ta olnud juhatuse liige. Senine juhatuse esimees Raivo Erm oli sel ametikohal olnud 23 aastat ning ta otsustas enam mitte kandideerida. Ühtlasi valiti ka juhatuse aseesimees ning sellele kohale sai mandaadi Kaidi Heinsalu, kes oli aseesimees varemgi.

Kaie Kensap on läbi ajaloo esimene naine, kellest sai Rapla koguduse juhatuse esimees. Terve Eesti peale ei ole see aga kaugeltki erandlik nähtus. Eestis tegutseb 168 luterikogudust ning 2024. aasta seisuga oli nendest 68 juhatuse esimees just naisterahvas. Kensap ütles, et ta kandideeris sellele ametikohale, sest ta näeb, kuidas koguduse liikmed on jäänud kirikust kaugeks ning noored pole leidnud teed kirikusse.

„Ennekõike tuleb tegeleda inimestega. Kui nendega ei tegele, siis ei saagi eeldada, et nad koguduse juurde tuleksid,“ sõnas Kensap. Ta lisas, et tema nägemuse kohaselt oleks nii Rapla kirik kui ka pastoraadihoone avatud iga päev, et oleks koht niisama istumiseks ning ka üritustel osalemiseks. „Minu nägemus on, et kirik ja pastoraat ei oleks lihtsalt hooned keset Raplat, vaid seal oleks elu sees,“ sõnas Kensap.

Tema kandidatuuri juhatuse esimehe kohale esitas koguduse õpetaja Mihkel Kukk. Juhatuse esimees on ühiskondlik amet ning ei ole tasustatud. Märgiline on see, et senine juhatuse esimees Raivo Erm oli sellel positsioonil tervelt 23 aastat. Ametisse sai ta aastal 2002. Vahetult enne teda oli juhatuse esimees praegune Rapla vallavanem Gert Villard. 23 aastat on pikk aeg ning Rapla koguduse lähiajaloost on välja tuua vaid üks isik, kes on juhatuse esimees nii pikalt olnud. Nimelt täitis seda ametit aastatel 1961–1984 Jaan Lange.

EELK Rapla Maarja-Magdaleena koguduses toimusid valimised püha-

Õpetaja Mihkel Kukk kinkis uuele juhatuse esimehele Kaie Kensapile kommikarbi. Foto: Siim Jõgis

päeval, 16. veebruaril. Esmalt valisid koguduse liikmed ehk koguduse täiskogu uue nõukogu koosseisu ning seejärel valis nõukogu nii uue juhatuse esimehe, aseesimehe kui ka terve juhatuse. Ühtlasi otsustas uus nõukogu, et juhatust jätkab seitsmeliikmelisena. Uue juhatuse moodustavad õpetaja Mihkel Kukk, esimees Kaie Kensap, aseesimees Kaidi Heinsalu, senine esimees Raivo Erm, ehitusfirma Expolio OÜ juhatuse liige Rene Heinsalu, Kohila gümnaasiumi direktor Marko Kaljuveer ja Raplamaa Sõnumite ajakirjanik Siim Jõgis.

Nii juhatuse kui ka nõukogu mandaat kestab neli aastat ning järgmised korralised valimised on 2029. aastal.

Lühendatult ajalehest Raplamaa Sõnumid.

Paluküla suusasõit – talvine seiklus imelises looduses

15. veebruaril vallutasid suusahuvilised Paluküla kaunid rajad, kuna toimus järjekordne Kehtna suusasarja etapp. Kuigi osalejaid ei olnud palju, oli kohalolijate entusiasm ja kirk spordi vastu imetlusväärne. Tõelised suusasõbrad nautisid karget talveilma, kerget lumekrudinat suuskade all ning võistluspinget, mis andis päevale erilise sära.

Põhisõidus asus rajale 7 südikat suusatajat, kel tuli läbida neli 1,25 km pikkust ringi. Kuigi distantsi kogutõus ulatus 100 meetrini, ei lasknud osalejad end sellest heidutada ning andsid endast parima igal meetril. Meestest lõpetas esimesena Mihkel Malv (U18), kelle ajaks fikseeriti 23.53. Teise koha saavutas Siim Viisut (M40+) ajaga 24.37 ning kolmanda koha Taivo Tüvist (M40+) ajaga 28.12. Napilt jäi kolmandast kohast

maha Sergey Borisov (M60+), kes lõpetas ajaga 28.30.

Naiste kiireim oli Anett Kruus (N) ajaga 35.35, järgnes Mari-Ann Saar, kes finišeeris ajaga 35.38. Kolmas osaleja Ester Malv otsustas seekord ajavõtust loobuda ning nautis lihtsalt suusatamist.

Noortesõidul, kus tuli läbida kaks 1,25 km ringi, osales Oskar Malv, kelle lõpuajaks tuli 14.04. Lisaks võtsid 1 km distantsil ajavõtuta osa Eliisabeth ja Mia Malv.

Suusatamine on jätkuvalt tore ja ootame kõiki juba laupäeval sarja viimasele osavõistlusele.

Taivo Tüvist

in memoriam

Maie Mägi

25.03.1930–15.02.2025

Sügava kurbusega mälestame Maie Mägi, kaua-aegset Järvakandi Kooli õpetajat ja õppealajuhatajat, kelle elutööks oli hariduse edendamine ja noorte juhendamine. Tema tarkus, pühendumus ja hoolivus jätsid sügava jälje nii õpilastesse kui ka kolleegidesse. Meie südamed on rasked.

Maie Mägi oli Järvakandi Keskkooli õpetaja ja õppealajuhataja aastatel 1953–2006. Lisaks oli ta klassijuhataja neljale lennule.

Oma töös püüdis ta alati näha inimest, olgu see inimene väike või suur. Talle olid olulised usalduslikud suhted nii õpilaste, kolleegide, lapsevanemate kui ka kogukonnaga. Tema sihi-kindlus ja pühendumus aitasid aastakümnete jooksul kujundada kooli nägu ja hariduse kvaliteeti. Õppealajuhatajana oli ta kooli süda jaaju ühes isikus – tasakaalukas juht, pühendunud õpetaja ja innustav toetaja, kelle töö tagas tugevad alused kogu koolipere edule ning heaolule.

Maie Mägi pidas väga oluliseks õpetajate töötingimusi ning töökeskkonda. Ta aitas õpetajaskonnas luua kindlustunnet, et neid kuulatakse, mõistetakse ning et nende ettepanekutega arvestatakse.

Väga oluliseks pidas ta ka juhtide omavaheolist koostööd. Ta sai väga hästi läbi Järvakandi Tehaste ametimeestega ning alevi üldsusega.

Maie Mägi töötas viiekümne aasta jooksul koos kaheksa erineva direktoriga, kes kõik olid ja on värvikad isiksused oma suundumuste, vaa-dete ning huvialadega. Iga direktor, kelle kõrval oli toeks selline õppealajuhataja nagu Maie Mägi, oli õnnega koos.

Maie Mägi oli oma töös väga põhjalik, korrektne ja kindlameelne. Inimesena oli ta heasüdamlik, empaatiline, mõistev ning hea kuulaja.

Talle meeldisid õpilased, kes olid julged ja nutikad. Kes julgesid küsimusi küsida, vaielda ja kes tahtsid alati rohkem teada, kui ainetunnis käsitleti.

Maie Mägi tunnustati Järvakandi valla teenetemärgiga aastal 2009.

Maie Mägi jääb igavesti osaks meie kooli loost. Tema pärand elab edasi igas klassiruumis, igas mälestuses ja kõigis neis, keda ta oma eluga puudutas.

Tema lahkumine jätab meie südameisse tühimiku, mida on raske täita. Hoiame tema mälestust elavana läbi tema töö viljade – õpilased, keda ta õpetas, ja õpetajad, keda ta innustas.

Jää hüvasti, õpetaja Maie Mägi! Puhka rahu...

**Järvakandi koolipere
Kooli vilistlased**

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

04. aprill alates 10.00

JÄRVAKANDI

KULTUURIHALLIS

Etteregistreerimine (kell 9-15)

telefonil 5323 2454

*kuivasilmatest

*silmarõhu mõõtmine

*optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prillioetjale TASUTA!

Puurkaevud

Maaküte

Veesüsteemid

Biopuhastid

Septikud

Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee

Info@puurvesi.ee

+372 5566 2032

+372 5569 4310

KOHALIKU
OMALGATUSE
PROGRAMM

KEVADVOOR 2025

Taotluste esitamine toimub

03.03 kuni 03.04 kell 16.30.

i Infotund toimub N, 13.03 kell 14 veebis.

Raplamaa Omavalitsuste Liit
Association of Local Authorities of Rapla CountyUuri
lähemalt
rol.raplamaa.ee!

Raplamaa Mälukeskus kogub mälestusi

Rapla teeninduskombinaadist
ja selle osakondadest
Rapla rajoonis

Ootame:

- fotosid, dokumente
- mälestusi töötamisest teeninduskombinaadis
- töötajate seltsi- ja spordielust
- meenutusi teenuste kasutamisest kliendina

Materjalid saata:
malukeskus@raplark.ee
või

tuua mälukeskusesse Rapla Keskraamatukogus

(Lasteaia 5)

Lisainfo: tel 5359 4922

TULE MEILE
TÖÖLE

VEISEFARMI TÖÖTAJA

Kehtna Möisa OÜ
tel: 514 3983
e-post: veisefarm@kmoy.ee
www.kmoy.ee

KENTNA MÖISA OÜ

www.kmoy.ee

NAISTEPÄEVA
PIDU
08.03.25EIDAPERE
KULTURIKESKUSES

- ❖ Uksed avatud 20.00-02.00
- ❖ Tantsuks mängib „Kahur ja roos“
- ❖ DJ Mamba
- ❖ Surya Fire Studio „Neon LED show“
- ❖ Avatud on kohvik!

Pilet eelmüügist 12.- (kuni 05.03)
/kohapeal 15.-Piletid ja laud broneeri : Eidapere
raamatukogu ja Katrin tel.5199 534408.03.2025 KELL 20 LELLE
RAHVAMAJAS

Naistepäevapidu

Kontsertkavaga
Triin LellepTantsuks ansambel
Vana Hea Glamuur

Üllatusesineja!

Pilet kuni 5. märtsini 12 €, hiljem 15 €

Broneeri laud tel 5341 9357

KEHTNA
TAIDLEJATE PIDU

Kehtna Kutsehariduskeskuse saalis

14.märts kell 19.00

CORVUS UMBSÖLG
KADRITAJAD LINETANTS
TABATINNADÕhtut juhib Keila Kaunimate
Agulihärrade VennaskondPeopilet
külalisele 10
eurotLaudade
broneerimine
kuni 7. märts,
info 52 512 83PALAMUSE
AMATÖÖRTEATER
ESITLUB:

Richard Harris

Kaspar Sulp

Torje Kärras

Pidu
taevani!Komöödia
kahes vaatuses

Jaak Sikora

Eve Somelar

Marika Murka

Lavastaja Janek Varblas
Kunstnik Janne Vaabla

16.03.25

KELL 17.00

JÄRVAKANDI

KULTUURIHALL

Karmo Toome

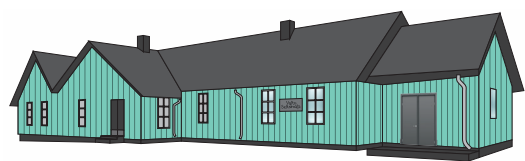
Riina Tralla

Etendus sobib hästi täiskasvanutele

JÕGEVA VALLA KULTUUR

piloti keskus

Valtu Seltsimaja

04.03 kell 14 meesteklubi Seakõrva Ordu kokkusaamine.

20.03 kell 13.30 pensionärideklubi Koduläte kokkusaamine. Oma osalusest teata Helgile telefonil 5394 1539.

Täpsem info FB @valtuseltsimaja ja kultuur.kehtna.ee.

Valla raamatukogud

Raamatukogudes on alanud eesti raamatu aastale pühendatud tähestikumäng. Huvilised jõuavad veel liituda, uuri oma koduraamatukogust!

Eidapere

Raamatute väljapanek „Eesti mere-romaanid“.

19.03 kell 18.30 raamatuklubi kokkusaamine.

Järvakandi

Raamatute väljapanek „Eduard Vilde – 160“, „Valik head eesti kirjandust“.

Keava

13.03 kell 12 käsitööklubi Nobedad näpud.

13.03 kell 19 kinoõhtu „Pikad paberid“, pilett 6 €.

27.03 kell 12 käsitööklubi Nobedad näpud.

28.03 kell 19 RRR – Reedel Raamatukogus Räägime.

Kehtna

Näitus „Talumaja silmad ja suud“.

14.03 Emakeelepäev. Lastealapsed raamatukogus.

Lelle

Raamatute väljapanek „Muhe värsisepp Heiki Vilep“.

14.03 Emakeelepäeva puhul ettelugemine lasteaialastele.

17.03 kell 18 reisimuljete õhtu – Vietnam ja Tai.

Valtu

Raamatute väljapanekud „Uuem eesti kirjandus“, „Eduard Vilde – 160“, „Heiki Vilep – 65“.

14.03 Emakeelepäev, raamatukoguhoidja külas Valtu lasteaias.

21.03 Telefonimäng. Luulepäeva tähistamine üksteisele telefonis luulet lugedes.

29.03 Underi ja Tuglase Kirjanduskeskuse külastus.

Täpsem info FB ja kodulehel raamatukogud.kehtna.ee.

Järvakandi KULTUURIHALL

04.03 kell 19 kino „Jan Uuspõld läheb koju“, pilett 6 € / soodus 5 € sularahas kohapeal.

16.03 kell 17 Palamuse Amatööriteater etendusega „Pidu taevani!“. Komöödia kahes vaatuses vaheajaga. Avatud on kohvik! Pilet 10 € sularahas kohapeal. Keavast ja Kehtnast toob tellitud buss kohale. Registreeri oma bussisoovalt Kehtna Klubis või Keava Raamatukogus.

19.03 kell 18 bingoõhtu vol. 2. Avatud on kohvik! Kohapeal saab osta bingopilette 3 € / mäng ja kraabitavaid õnneloosipilette 2 € ja 1 € eest. Tule ja pane oma õnn proovile, lõbus on igal juhul!

25.03 kell 19 kino „Kikilipsuga mässaja“, pilett 6 € / soodus 5 € sularahas kohapeal.

Lisainfo FB @jarvakandikultuurihall ja kultuur.kehtna.ee.

Kehtna Klubi

05.03 kell 18 Kehtna Klubi mälumängu III voor klubi suures saalis. Info tel 525 1283.

05.03 kell 18 õmblusring Kehtna Klubi käsitöökambris. Juhendaja Tiina Toompuu, info tel 524 1681.

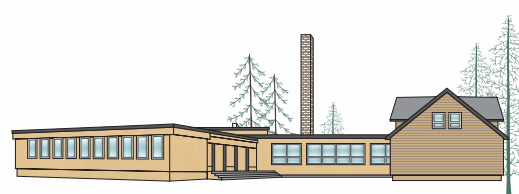
12.03 kell 18 õmblusring Kehtna Klubi käsitöökambris.

14.03 kell 19 Kehtna taidlejate pidu Kehtna Kutsehariduskeskuse saalis. Tunnustame juubeliaastasse jõudnud taidlusrühmi. Õhtu juhivad ja tantsuks mängivad Keila Kaunistate Agulihärrade Vennaskond. Peopilet külalisele 10 €. Laua broneerimine kuni 7. märtsini, info tel 525 1283.

16.03 kell 12 Kehtna eakate klubi Tagurpidi Noorus kohtumine klubi suures saalis. Kui soovivad liituda, oled lahkesti oodatud. Info tel 5698 8857.

16.03 kell 17 Järvakandi Kultuurihallis Abja-Paluoja lavastus „Pidu taevani“, pilett 10 €. Buss teatrisse väljub Keava bussipeatusest kell 15.45 ja Kehtna poe juurest kell 15.50. Sõit teatrisse ja koju tagasi 3 €, tasumine bussis. Oma osalemissuuvist anna palun teada 10. märtsiks tel 525 1283.

Täpsem info FB @kehtnakubi ja kultuur.kehtna.ee.

Lelle Rahvamaja

02.03 kell 15 Rapla tantsustuudio Bum Di Clap BUUM tantsuõistlus. Stuudio tantsijad võistlevad improvisatsiooni- ja omaloominguliste kavadega.

08.03 kell 20 naistepäevapidu. Esineb kontsertkavaga Triin Lellep. Tantsuks ans Vana Hea Glamuur. Pilet eelmüügist kuni 5. märtsini 12 €, hiljem 15 €. Broneeri laud tel 5341 9357.

21.03 kell 18–21 mängude õhtu. Mängud suurtele ja väikestele. Tule ning võta pere ja sõbrad ka kaasa!

Täpsem info telefonil 5341 9357, FB @lellerahvamaja ja kultuur.kehtna.ee.

Eidapere Kultuurikeskus

01.03 kell 15.00–16.30 lauamängude ring, osalemine tasuta!

05.03 kell 13 eakate päevakeskus Kuldne. Saame kokku kohvilaua taga, osalemine tasuta!

05.03 kell 15.00–16.30 lauamängude ring, osalemine tasuta!

08.03 kell 20.00–02.00 naistepäevapidu! Tantsuks mängivad ansambel Kahur ja Roos, õhtu ja diskot juhivad DJ Mamba! Erikülasena esinevad Surya Fire Studio neon LED show etteastega. Avatud kohvik. Pilet eelmüügist 12 € (kuni 05.03) / kohapeal 15 € sularahas. Eelmüük toimub Eidapere lasteaias Klarika, Eidapere Raamatukogus. Laud ja pilettid broneeri telefonil 5199 5344 (Katrin).

12.03 kell 16 mootorikaring lastele, osalemine tasuta!

13.03 kell 16 kino „Sabata kass“, pilett 2 € sularahas kohapeal.

15.03 kell 15.00–16.30 lauamängude ring, osalemine tasuta!

26.03 kell 15.00–16.30 lauamängude ring, osalemine tasuta!

26.03 kell 16 mootorikaring lastele, osalemine tasuta!

26.03 kell 18 kokandusklubi, teema: „Teeme ise pastat!“ Juhendaja Eline Villig. Osaluspanus 15 € (sisaldab retsepte ja kohapealset toormaterjali). Osalemine registreeri palun ette telefonil 5199 5344 (Katrin).

Lisainfo FB @eidaperekultuurikeskus ja kultuur.kehtna.ee.

ÕNNITLEME!

92

Hugo Scepter
Linda-Herlanda Prukk
Viivi Mahlapuu
Gitta Vaino

90

Eimar Kipper

85

Meeli Toome
Eha Laane

80

Virve Liiv
Maeve Krampe
Silvi Tõnisson

75

Anne Vaarpuu
Eerik Laurimaa
Olev Ostov
Veera Teder
Anne Vahtra

70

Irina Püve
Endel Varblane
Larissa Kiisk

UUED VALLAKODANIKUD

Ketriin Vodi
Carl Lucas Vutt
Stenver Lille
Ramon Vahtramäe

MÄLESTAME

Kalev Eelmaa
Veera Raud
Ants Raidma
Toivo Nikkarinen
Mare Türk
Maimu Tutk

Luule Koppel
Asta Halliste
Elna Martin
Karlis Romanovski
Elvert Hollo
Luule Koppel

Kui Teie ei soovi oma andmete avaldamist õnnitluste rubriigis, palume sellest kirjalikult Kehtna Vallavalitsusele teada anda. Sellel juhul jääb piirang alaliselt kehtima, kuni teilt laekub avaldamise nõusolek.

Südamlik kaastuune
Marjele ja Laurile
kalli abikaasa ja isa

ELVERT HOLLO

kaotuse puhul.

Järvakandi Lasteaed Pesamuna

Pikk elutee
on lõpuni käidud,
soe süda on vaikinud...

Igaviku teele on lahkunud
Kaarepere elanikud

**ELNA MARTIN
LUULE KOPPEL
KARLIS ROMANOVSKI**

Valtu Pensionäride Klubi Koduläte

KEHTNA KUNSTIDE KOOL ja
KEHTNA VALLAVALITSUS

kuulutavad välja

KEHTNA VALLA LASTE LAULUVÕISTLUS 2025

Aeg: 9. aprill 2025 kell 10

Koht: Kehtna Kunstide Kooli saal

Lauluvõistlus toimub solistidele kuues vanuserühmas (lapse vanus seisuga 31.12.2024)
Osalema ootame Kehtna valla lasteadeade ja koolide paremaid soliste.

Vanuserühmad:

- ♪ I vanuserühm ...-4 aastat
- ♪ II vanuserühm 5-7 aastat (eelkool)
- ♪ III vanuserühm 7 (alates 1. klass)-9 aastat
- ♪ IV vanuserühm 10-12 aastat
- ♪ V vanuserühm 13-15 aastat
- ♪ VI vanuserühm 16- a (gümnaasiumi õpilane)

Konkursil osaleja esitab ühe vabalt valitud laulu. Laulu kestus võiks olla umbes 3 minutit.
Lauljat saadab tema juhendaja või esindaja klaveril või mõnel muul pillil.
Fonogrammiga laulmine ei ole lubatud.
Proovid algavad kell 10.00.
Soliste hindab kuni 5-liikmeline žürii.
Lauluvõistlus on eelvoor maakonna lauluvõistlusele
"Raplamaa Laulukarussell 2025", kus saab osaleda iga vanuserühma kuni 3 parimat lauljat.
Registreeruda palume 7. aprilliks 2025.

Kontakt ja info:

Kehtna Kunstide Kool - Lasteaia 5, Kehtna 79001; telefon 529 2533;
e-post kunstide.kool@kehtna.ee, koduleht www.kunstidekool.ee

KEHTNA KUNSTIDE KOOL kuulutab välja Rapla maakonna lastele ja noortele KUJUTAVA KUNSTI KONKURSI "O M A S I L M A G A" 2025

Konkursi eesmärgid:

- innustada lapsi kunstiga tegelema
- tunnustada andekate laste ja noorte kunstialast tegevust

Selle aasta teema on
PISIGRAAFIKA

Luuu napis kujundikeeles maksimaalselt informatiivne ja visuaalselt nauditav
kujundus või logo – see on põnev keskendumist ja täpsust nõudev ülesanne

Konkurss toimub kolmes vanuseastmes erinevate teemadega:
7-10 a – lemmikmuusika teemaline kommipaberi kujundus
11-13 a – kunsti teemaline šokolaadiümbrise esikülje kujundus
14-18 a – originaalse logo kujundus sinu tulevasele firmale
Ootame osalema!

Tehnika ja formaat:

Konkursile ootame omakäeliselt joonistatud tasapinnalisi töid
Kommipaber 10,5 x 15 cm. Šokolaadiümbris 7 x 19,5 cm
Logo A4, lihtne ja lakooniline, max 3 värvi, töö tagaküljel väike selgitus
Töö nimetus, autori ees- ja perekonnanimi, vanus, kool ja juhendaja nimi kirjutada tagaküljele

Tunnustamine:

*Rahaline preemia või auhind iga vanuseastme kolmele parimale tööle

*Auhind parimale Kehtna valla õpilase tööle Kehtna Vallavalitsuselt

*Eriauhind

*Osalemine kujunduskunsti töötoas

Žüriil on õigus preemiaid ja auhindu ümber jagada

Töid ootame 11. aprilliks 2025. a. Kehtna Kunstide Kooli

Lasteaia 5a Kehtna 79001 Raplamaa

Õpilaste registreerimislehed täita arvutis ja saata aadressil

kunstide.kool@kehtna.ee

Konkursitöödest korraldame näituse Kehtna Kunstide Koolis ning rändnäituse Raplamaal.

Kõik esitatud tööd saab kätte Kehtna Kunstide Koolist.

Täiendav info tel 529 2533 või e-mail: kunstide.kool@kehtna.ee

Helgiga teatrisse

L, 1.03 „VAIMUDE TUND KOIDULA
TÄNAVAS“ Tammsaare muuseumis
K, 19.03 *stand-up* „TÖNIS JA KAIT“
Raplas
N, 20.03 Rakvere Teatri
„ÖÖRÄNDURID“ Raplas
L, 5.04 menukas „DŽINNIMÄNG“
Ugalas
E, 7.04 Kuressaare Teatri „KIVID
SINU TASKUTES“ Türil
R, 11.04 lauludega armastuslugu
„MINU NOOR NAINEN“ Raplas
E, 21.04 VAT Teatri „VIIMANE
ETENDUS“ Kiisal
L, 26.04 Tammsaare loomingust
etendus „HINGEST JA SÜDAMEST“
Noorsooteatris
L, 10.05 muusikaline lavastus
„UUS TÜDRUK“ Ugalas
R, 16.05 menukas „M&M ehk
KOSJAKASED“ Endlas
R, 30.05 Ugala etendus „SÜNNIPÄEVA-
KÜÜNLA“ Draamateatris
L, 14.06 kontsert „EESTI
KULLAFOND“ Käsmus
R, 27.06 suvelavastus „KONDAS
JA MAASIKASÖÖJAD“ Viljandis
L, 12.07 muusikaline lavastus
„VIHMANA MA SAJAN“ Palmse mõisas
L, 19.07 põnevik „DA VINCI
KOOD“ Viinistul
E, 28.07 komöödia „TUTVUMIS-
KUULUTUS“ Ohtu mõisas

Neile etendustele on veel
vabu pileteid.
Helistage tel 5394 1539.

Helgi Kaereperest

KÕIK VAJALIK KANALISATSIOONI LAHENDUSTE
EHITAMISEKS E-POEST VÕI OTSE LAOST!

2025.AASTA HAJAASUSTUSE PROGRAMM

- ✓ **KOGEMUS LOEB!** MEIE TIIMIL ON AASTATEPIKKUNE KOGEMUS.
- ✓ **PERSONAALNE TEENINDUS.** LEIAME JUST TEIE KODU VAJADUSTELE SOBIVAIMA LAHENDUSE.
- ✓ **SÄÄSTATE AEGA JA RAHA!** MEIE PROFESSIONAALNE LÄHENEMINE TAGAB TEIE PROJEKTI SUJUVA TEOSTUSE.
- ✓ **TÖÖ TEOSTAME ALGUSEST LÕPUNI.** KIIRE NING KVALITEETNE PAIGALDUS KOGENENUD MEESKONNAGA.

**KOOSTÖÖ EI LÕPE PAIGALDAMISEGA - TAGAME KA
USALDUSVÄÄRSE JÄRELTEENINDUSE**

INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754

KIRIKUTEATED

**RAPLA MAARJA MAGDALEENA
KOGUDUSES**

Pühapäeval, 23. veebruaril kell 12
armulauuga jumalateenistus
pastoraadi saalis.

Esmaspäeval, 24. veebruaril kell 12
Eesti Vabariigi 107.aastapäeva tänu-
jumalateenistus ja pargade panek
vabadussõja ausambale, mängib
Rapla pasunakoor Aigar Kostabi
juhatusel; kell 13.30 pastoraadis
iseseisvuspäeva kohv ja tort, jututoa
külaline on Siseministeeriumi usu-
asjade osakonna nõunik
Ringo Ringvee.

Teisipäeval, 25. veebruaril kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.
Pühapäeval, 2. märtsil kell 12 armu-
lauuga jumalateenistus; kevadleeri
algus, kogunemine kirikus pärast
jumalateenistust kell 13.30.

Teisipäeval, 4. märtsil kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Kolmapäeval, 5. märtsil kell 12
paastuaja alguse ehk tuhkapäeva
jumalateenistus pastoraadi saalis,

jutlustab Harju-Madise ja Paldiski
koguduste õpetaja Jaan Tammsalu.

Neljapäeval, 6. märtsil kell 17
piiblitund pastoraadi inglisaalis – 2.
Korintose kirja 8.–9. peatükk.

Pühapäeval, 9. märtsil kell 12
I paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus

Teisipäeval, 11. märtsil kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Pühapäeval, 16. märtsil kell 12
II paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus, peab õpetaja
Kaido Petermann.

Teisipäeval, 18. märtsil kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Neljapäeval, 20. märtsil kell 17
piiblitund pastoraadi inglisaalis – 2.

Korintose kirja 10.–11. peatükk
Pühapäeval, 23. märtsil kell 12

III paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus.

Teisipäeval, 25. märtsil kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Pühapäeval, 30. märtsil kell 12
IV paastuaja pühapäeva armulauuga

jumalateenistus.

Teisipäeval, 1. aprillil kell 19
osadusõhtu pastoraadi inglisaalis.

Neljapäeval, 3. aprillil kell 17
piiblitund pastoraadi inglisaalis – 2.

Korintose kirja 12–13. peatükk.

Pühapäeval, 6. aprillil kell 12
V paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus.

KEHTNA PEETRI KIRIKUS

Pühapäeval, 30. märtsil kell 15
armulauuga jumalateenistus.

JÄRVAKANDI PAULUSE KIRIKUS

Pühapäeval, 2. märtsil kell 15
armulauuga jumalateenistus.

Pühapäeval, 16. märtsil kell 15
II paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus, peab õpetaja

Kaido Petermann.

Pühapäeval, 6. aprillil kell 15
V paastuaja pühapäeva armulauuga
jumalateenistus.

CINEMA CAFE JÄRVAKANDIS

SUURIM JA VANIM KOHALIK TOITLUSTAJA
KOHAPEAL VALMISTATUD MAITSEV JA SOODNE TOIT
AITAME KATTA SINU PEOLAUA VÕI KORRALDAME KOGU ÜRITUSE

TOOME SINU TELLITUD
TOIDU SULLE KOJU KÄTTE

clubcinema.ee • +372 520 9459 • info@clubcinema.ee

**KÕHU
TÄIDAB**
Cinema
CATERING

PEOLAUAD
SÜNNIPÄEVAD
VASTUVÕTUD
BANKETID
MATUSELAUAD
FIRMAÜRITUSED
JÕULULAUAD
TÜDRUKUTE- JA
POISTEÕHTUD
GRUPPIDE TOITLUSTAMINE
OLEME AVATUD IGA PÄEV

KÕIK, MIS PUUDUTAB TOITLUSTAMIST

MÜÜA KVALITEETSET TOIDUKARTULIT
„LAURA“ JA „GALA“ VÕRKKOTT 20 KG – 14 €
ALATES KAHEST KOTIST KOJUVEDU
RAPLA PIIRES TASUTA.
PAKKUDA KA EESTIMAIST ÕUNA
„TELLISSAARE“
HIND 2.50/KG.

INFO TELEFONIL 56364184

Tootja: Kredor OÜ
Küljendus: MK Meedia OÜ
Trükk: AS Printall
Tiraaž: 2850

Väljaandja: Kehtna Vallavalitsus
(Pargi 2, Kehtna, 79001)
Toimetaja: Aare Hindremäe,
e-post vallavaatleja@gmail.com

Toimetusel on õigus lugusid toimetada ja lühendada.

**Märtsikuu lehe materjale ootab
toimetus 17. märtsiks.**